

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 29
Liepos - July 26, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės Įvykiai

KAS TAS MYKOLAS GIEDRAITIS? Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 65

Nesenai sulaukta JAV karo laivyno šnipų gauja (John Walker ir kt.) yra sovietam perdavusi karo laivyno komunikacijos su satelitais sistema, per kurią buvo perduodamos visos karo laivyno paslaptys ir įvairūs dešifravimo kodai.

I Pakistaną atbėgo 7 Afganistano kariai su 2 paskutinės gamybos MI-24 malūnsparniais.

Portugalijos prezidentas Antonio Ramalho Eanes paleido parlamentą ir paskelbė naujo parlamento rinkimus spalio 6.

Sov. S-gos prekybos laivas Poisk, suradęs jūroje 37 pabėgėlius iš Vietnamo, perkėlė juos į laivą ir grąžino Vietnamui. Tai pirmas toks įvykis po Saigono kritimo.

Čekoslovakijos ambasados ministras Milan Svec gegužės mėn. pasirašė JAV politinės globos ir ją gavo.

Sudano vyriausybė patikino JAV, kad jo sudaryta su Libija sutartis dėl karinės paramos nepakenks jo iki šiol turėtiems santykiams su JAV.

Baltųjų Rūmų biudžeto direktorius David A. Stockman nuo rugpjūčio 1 pasitraukia iš pareigų.

Afganistano partizanai birželio 28 Salang kely užpuolė sovietų ir afganų autovežimį vorą ir užmušė šimtus karių, o liepos m. Panjšer slėny užpuolė kitą autovežimį vorą ir užmušė apie 300 afganų karių.

Švedijos gynybos ministerija paskelbė, kad Sov. S-gos spausminis lėktuvas SU-15, persekiodamas Švedijos karo lėktuvą, sekusį Varšuvos pakto valstybių jūros karo pratimus, netoli Gotlando salos nukrito į jūrą.

Meksika sumažino aliejaus kainas 1.2 dol. už statinę ir atsiskakė aliejaus kainas derinti prie OPEC valstybių nustatytų kainų.

Afganistane buvo įvykdyta mirties bausmė keliems karo aviacijos karininkams, kurie, keršydami už mirties bausmės įvykdymą 3 nelajalumu apkaltintiems karo aviacijos karininkams, sunaikino 1/4 Afganistano turėtų naikintuvų.

Libija ir Marokas, vykdydami pr. m. tarp jų sudarytą Arabų-Afrikos unijos sutartį, sudarė bendrą parlamentą.

Sov. S-gos valdovas Michail Gorbačiovas užsienio reikalų ministrą Andrei Gromyką paskyrė Sov. S-gos prezidentu, o užs. reik. ministru buvo paskirtas neseniai Politbiuro nariu padarytas Edvard Ševardnadze.

Pagal oficialų pranešimą prezidentas Reagan ir Sov. S-gos Michail Gorbačiovas susitiks Ženevoje lapkričio 19 - 21.

Sov. S-gos komunistų partijos politbiuro narys Grigori Romanov dėl sveikatos pasitraukė iš pareigų, o jo vietą politbiure užėmė Gruzijos komunistų partijos vadas Eduard Ševardnadze.

JAV numato atidaryti Vietnamu nuolatinę dingusių JAV karių palaikymo ieškojimo įstaigą.

Pagal oficialų pranešimą Afganistano armijos generolas Ahmeduddin per susidūrimą su partizanais buvo nušautas.

Iš Etiopijos į Izraelį atgabentieji juodieji žydai surengė demonstracijas, protestuojančias vyriausiojo rabino reikalavimą, kad jie, kaip ir kiti į žydų tikėjimą atsivertėliai, priimtų ritualinį išmaudymą.

Kambodijos Khmer Rouge partizanų (buv. Pol Pot) vadovybė pareiškė, kad jie sutiktų dalintis krašto valdžia su dabartine Kambodijos vyriausybe, kuri remia Vietnamus.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 65 Lietuvoje pasirodė 1985 sausio 6, per Tris Karalius. Numeris paskirtas suimtam kunigui Jonui-Kastyčiui Matulionui.

Numeryje išspausdinti šie straipsniai: 500 metų jubiliejus jau čia pat, bet... Dar viena auka, Kratos ir tardymai, Mūsų kaliniai, Kam tarnauja melas?, Žinios iš vyskupijų, Sovietinėje mokykloje, Iš LKB archyvo, Nauji pogrindžio leidiniai.

Čia ir pradėdame spausdinti LKB Kronikos 65 numerį.

500 METŲ JUBILIEJUS JAU ČIA PAT, BET...

Paskutiniu metu Lietuvoje ypač sustiprėjo kova prieš tikinčiuosius. Valdžia pradėjo kovoti net su seneliais, invalidais ir ligoniais. KGB ieško senelio ligonio Vlado Lapienio, suėmė visišką ligonį kun. Joną Matulionį. Dar keisčiau — šventieji ir tie užsitraukė valdžios nemalonę.

Švenčiant šv. Kazimiero 500 metų jubiliejų, valdiški bedieviai darė viską, kad tik sumažintų jubiliejaus iškilmingumą.

Katalikiški leidiniai tik propagandai

Propagandai buvo išleistas jubiliejinis medalis. Bet kas jį gavo? Net aktyvieji bažnyčios lankytojai turėjo pasitenkinti tik jį pamatydami. Panašiai buvo ir su jubiliejinio šv. Kazimiero "Katalikų kalendorėliu" bei "Katalikų kalendoriu žinyne". Visokiomis priemonėmis ir progomis buvo pompastiškai skelbiama apie šiuos jubiliejinis leidinius, tik niekas neišdrįso pasakyti, kiek jų gavo tikintieji. Masės tikinčiųjų jų net nematė, o propagandai pasidarbavo puikiai, žiūrėkite, kokia religijos laisvė — valdžia katalikų kalendorių leidžia!

Neleido paminėti palaimintojo Mykolo Giedraičio

1985 gegužės 4 sukanka 500 metų nuo pal. Mykolo Giedraičio mirties, tačiau valdžia neleidžia minėti šio jubiliejaus RRT įgaliotinis Petras Anilionis uždraudė "Katalikų kalendoriuje žinyne" įdėti net trumpą informaciją apie pal. M. Giedraitį, kad Bažnyčia nesugalvotų ruošti jubiliejų.

Nežiūrint sunkių sąlygų, Lietuvos katalikai su pakilimu ruošiasi švęsti pal. M. Giedraičio 500 metų mirties jubiliejų.

Pateikiame savo tautiečio pal. M. Giedraičio biografiją, kurios RRT įgaliotinis P. Anilionis neleido įdėti į "Katalikų kalendorių žinyną".

Kas tas Mykolas Giedraitis?

Jauna krikščionybė Lietuvoje greit pražydė šventumo vaisiais. Buvusių pagonių kunigaikščių vaikiai Kazimieras ir Mykolas nusipelnė altorių garbę.

Garbingas Giedraičių giminės atžala Mykolas gimė netoli Vilniaus, Giedraičiuose (pagal kitus šaltinius — Videniškiuose) 1425 m. Jis buvo silpnos sveikatos ir dažnai būdavo vienas, dienas leisdavo drožinėdamas medžio dirbinius.

Jau būdamas jaunuolis, Mykolas, pajutęs pašaukimą dvasiniam gyvenimui, kreipėsi į Bistryčios regulių kanauninką vienuolyną (40 km į šiaurės rytus nuo Vilniaus) ir buvo priimtas.

Išvyksta į Krokuvos vienuolyną

Netrukus vienuolyną viršininkas nuvežė jį į Krokuvą, į šv. Morkaus vienuolyną. Čia Mykolas atliko noviciją ir padarė įžadus. Gilintis į dvasinį gyvenimą jam padėjo nuodėmklausis Jonas.

Naujasis vienuolis apsigyveno nedideliame kambarėlyje prie pat bažnyčios. Ilgai ir ištvėringai meldavosi, griežtai laikėsi regulos ir atlikinėjo visas dvasines pratybas. Jo kambarėlyje buvo kuklūs baldai ir šiek tiek reikalingiausių daiktų. Valgydavo tik tiek kiek būtina, laikydavosi visų pasninkų. Nuo pat įstojimo į vienuolyną nevalgė mėsos.

Fizinis netobulumas išugdė polinkį vidiniam intravertiškam gyvenimui, vienatvės pamėgimui.

Siekė krikščioniško tobulumo

Turėdamas sunkumų prisitaikyti prie kitų brolių, prie aplinkos, Mykolas mokėsi bendrauti ir tyliai nukęsti, ryžtingai siekė krikščioniškojo tobulumo.

Vienuolyno asketiškas gyvenimas suformavo Mykolo charakterį ir gyvenimo būdą. Jo vienuolynas laikėsi griežtos regulos. Vienuoliai praktikavo marionimą, liturgines valandas kalbėdavo ne tik dieną, bet ir naktį. Griežtumą ir tikslų regulos vykdymą stiprino provincijolas Jonas Praniškis, Mykolui vidinio gyvenimo variklis buvo

pamaldumas prieš kryžius, stovintį bažnyčios viduryje (dabar jis perkeltas prie centrinio altoriaus).

Mąstydamas apie Nukryžiuotį jis gilino savo meilę Dievui ir žmogui. Ištvėringas mąstymas atvedė jį į kontempliacijos malda, kuri buvo jam nepamirštama džiaugsmo šaltinis.

Savo vidinio gyvenimo turtingumu Mykolas Giedraitis priartėjo prie tos ribos, kurią buvo pasiekę didieji vidurinių amžių mistikai. Prieš mirtį pasisakė broliams, kad meldamasis girdėjęs šiuos Kristaus žodžius — "Istverk kantriai iki mirties ir gausi garbės vainiką".

Baigė Krokuvos universitetą

Istoriko Alberto Kojalavičiaus raštuose randame Krokuvos Akademijos aktų knygų įrašus. Iš jų paaiškėja, kad M. Giedraitis 1460 baigė šią akademiją. A. Kojalavičius cituoja: "Krokuvos bendrųjų studijų universitete laisvųjų, mokslų ir filosofijos bakalauro laipsnis suteiktas Mykolui Giedraičiui Lietuvos kunigaikščiui".

Pažymėtina, kad jis buvo pirmasis studentas, XV a. atvykęs iš Lietuvos mokytiis į Jogailos universitetą.

(nukelta į 2 psl.)

Pavergtų Tautų Savaitės parado, įvykusio liepos 14 New Yorke, "Grand Marshal" buvo išrinktas Peter Wytenus. Nuotraukoje iš d.: W. Rodgers, P. Wytenus, P. Ažuolas, E. Čekienė. Nuotr. Liudo Tamošaičio

ANGLŲ PROFESORIUS NAGRINĖJA NACIONALIZMĄ SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Londono universiteto profesorius Peter Reddaway nagrinėja nerusų tautų nacionalizmą Pietų Korėjoje leidžiamo žurnalo *Freedom Digest* kovo numeryje, išspausdintame straipsnyje "Disidentizmas Sovietų Sąjungoje". Pasak jo, nacionalizmo stiprumas kartais priklauso nuo jo ryšių, su tvirta tautine religija. Katalikiška Lietuva aiškiai išsiskiria kaip respublika, kurioje šie ryšiai yra pasiekę beveik "lenkiško" tamprumo — todėl tautinis disidentizmas Lietuvoje turi giliaus šaknis ir jo neįmanoma ištrinti.

Toksai pat Bažnyčios — tautos santykis, rašo Reddaway, egzistuoja Vakarų Ukrainoje, tačiau dėl Unitų Katalikų Bažnyčios intymių ryšių su ukrainiečių nacionalizmu, ji prieš 40 metų buvo paskelbta nelegalia. Kadangi nacionalizmas Ukrai-

noje labai pavojingas Sovietų valdžiai, ukrainiečių nacionalistai buvo ypatingai griežtai represuoti ir reikalavimai legalizuoti Unitų Bažnyčiai buvo atmesti. Ukrainos Helsinkio Grupė buvo sutriuškinta ypatingai nuožniomis priemonėmis; daugelis jos narių gavo nuo 10-ties iki 15-os metų kalėjimo. 1983 metais nacionalistinis disidentizmas Ukrainoje buvo jau beveik visai nustumtas į pogrindį.

Anglų profesorius įžiūri ypatingą estų disidentizmo sustiprėjimą 1979 - 1981 metų bėgyje. Jį dalinai skatino įvykiai Lietuvoje bei Lenkijoje ir bundantis pabaltiečių vienybės jausmas. Kairiųjų vadovaujančių estų disidentų nueteisimas 1983 metais padėjo valdžiai atstatyti kontrolę, bet Estijoje dar tebesijaučia bruzdėjimas.

KO SOV. SĄJUNGA BIJO?

Esame girdėję, kad rugsėjo 17 į sovietų rankas Afganistane patekęs prancūzų žurnalistas Jacques Abarchar buvo kelis mėnesius išlaikytas Kubulo kalėjime, o vėliau afganų teismo nubaustas kalėti 18 m. už šnipinėjimą, ir, tik Prancūzijos vyriausybei išsiūšus, bausmė buvo dovanota, ir jam buvo leista išvykti į Prancūziją.

Po šio įvyko Sov. S-gos ambasadorius Pakistane Vitali S. Smirnov pareiškė, kad "nuo dabar visi banditai ir visi juos lydintieji tariamieji korespondentai bus likviduojami".

Kodėl tad imasi tokių griežtų priemonių? Sov. S-gai užėmus Afganistaną, vienintelė vieta, per kurią Vakarų žurnalistai gali patekti į Afganistaną, yra jo sienas su Pakistanu. Šią sieną dėl jos ilgumo ir tereno kalnuotumo yra neįmanoma aklinai užtvirti, todėl per ją į Pakistaną patenka daugelis pabėgėlių ir iš Pakistano, partizanams padedant, įsiskverbiama į Afganis-

taną. Sov. S-ga yra labai suinteresuota šią sieną kaip galima geriau uždaryti, kad per ją ne tik ginklų gabenimas partizanams būtų uždarytas, bet ir informacijos iš Afganistano tėkmė.

Sovietų armija Afganistane nori turėti laisvas rankas, kad netrukdoma galėtų vykdyti teroristinius veiksmus prieš afganus ir kad jokia žinia apie tai neprasisiskverbtų į Vakarus. Savo veiksmus ji turi slėpti ir nuo savo piliečių, kad jie nepatirtų, jog karas Afganistane vyksta ne tarp pačių afganų ir net ne prieš imperialistinius išbrovėlius, bet kad iš tikrųjų sovietai kariauja prieš afganus.

Netramdoma smurto veikla prieš vietos gyventojus ir kraštui primesta totalinė kasdieninio gyvenimo kontrolė Afganistanui atnešė sunkiai įsivaizduojamą nuostolių: 4 ar 5 milijonai pabėgėlių Pakistane, apie 1 milijoną išvietintųjų krašto viduje, dešimtys tūkstančių politinių kalinių ir neapsakomas vargas.

JAV KOVA SU SVETIMŲ VALSTYBIŲ AGENTAIS

FBI užsienio kontržvalgybos skyrius yra atsakingas už sovietų bloko agentų veiklos sustabdymą JAV, o CIA toks pat skyrius rūpinasi tokiais reikalais užsieny.

Kovodama su šnipinėjimu, FBI visus JAV gyvenančius sovietų pareigūnus yra paskirsčius į penkis kategorijas. Pirmajai kategorijai priklauso jau žinomi šnipai. Jie yra kasdien sekami arba FBI agentų ar elektroniniu būdu. Šią kategoriją sudaro sovietų diplomatai, ambasados atache ir žurnalistai. Jei prieš 10 m. šiai kategorijai priklausė 150 žmonių, tai dabar jų skaičius siekia iki 600.

4-ją grupę sudaro sovietų piliečiai, neturį aiškių ryšių su savo vyriausybe, kaip turistai ar akademikai, nors labai dažnai ir jiems pavedama atlikti tam tikrus uždavinius.

5-ją grupę sudaro tokie sovietų agentai, kurie slapta atvyksta į JAV, apsigyvena kaip ir kiti amerikiečiai ir stengiasi įsijungti į aplinkinę visuomenę. Jie tiesiog priklauso Maskvai ir stengiasi įsidarbinti ten, kur jie galėtų prieiti prie slaptos informacijos šaltinių. Žymiausias šios grupės agentas buvo pulk. Rudolf Abel.

Nepaisant Kongreso pastangų padidinti agentų skaičių, jų dar ir šiandien nėra pakankamai, nes jų paruošimas trunka ilgai. Be to, sekti reikia ne tik sovietų, bet ir Kubos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos ir kt. agentus.

Egipto vyriausybė apkaltino gręžto islamo įstatymo vykdymo sugrąžinimą vadovaujantį dvasininką Sheik Hafez Salama sąmokslu prieš vyriausybę ir jį areštavo. Taip pat buvo areštuoti ir 45 kiti islamo fundamentalistai.

Bolivijos prezidento rinkimus laimėjo 1970 m. kraštą valdęs Nacionalistų demokratinio susivienijimo kandidatas ats. gen. Hugo Banzer Suarez, bet nesurinko konstitucijos reikalaujamos daugiau kaip 50 proc. daugumos, todėl prezidentą teks rinkti krašto parlamentui iš daugiausiai balsų gavusių kandidātų.

Nacionalizmas Armėnijoje irgi stiprus, bet jis dažnai daugiau nukreiptas prieš Turkiją, negu prieš sovietinę valdžią. Armėnijos Bažnyčios pozicija yra atitinkamai dviprasmiška. Todėl oficialios represijos labiau pažeidė Armėnijos Helsinkio Grupę ir kitus disidentų sambūrius; kelios areštų bangos juos beveik visiškai nutildė.

Reddaway rašo, kad ortodoksinių islamo iškilimas Irane ir musulmonų pasipriešinimas sovietinei Afganistano okupacijai sukėlė Kremliaus nerimą ir privedė prie kelių karingų sovietinių musulmonų įkalinimo. Vidurio Azijos ir Kaukazo musulmonų disidentizmas tebėra mįslė — kol kas jis dar neišsiaiškintas ir nesudaro tiesioginės grėsmės sovietinei valdžiai.

(Elt)

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kūrybinės veiklos 43 metų sukaktį pažymi Raudonosios vėliavos ordino Pabaltijo karinės apygardos dainų ir šokių ansamblis. Jis yra koncertavęs įvairiose Lietuvos vietovėse, taipogi Lenkijoje, Italijoje, Austrijoje, Afganistane. Paskutiniu laiku ansamblis dalyvavo Šilutės rajono dainų ir šokių šventėje, susitiko su Druskininkų ir Vilniaus žiūrovais.

— Vilniuje pasibaigė Estijos valstybinio jaunimo teatro gastrolės. Tai jau trečia taliniečių viešnagė Lietuvos sostinėje. Ir šį kartą teatro vyriausiojo režisieriaus K. Komisarovo vadovaujamas kolektyvas nudžiūgino įdomiu repertuaru, brandžiais kūriniais.

— Televizijos laidų cikle "Lietuvos operos scenoje" buvo surengtos laidos apie respublikos liaudies artistus K. Šilgalį, V. Daunorą, nusipelnčius meno veikėjus I. Mikšaitę, I. Žukaitę, H. Zabulėną. Neseniai respublikos televizijos žiūrovai ir klausytojai susipažino su operos dainininke, Lietuvos nusipelnusia artiste I. Jasiūnaite, skaičiuojančia ketvirtąjį kūrybinės veiklos dešimtmetį.

Baigusi Lietuvos valstybinę konservatoriją, kur studijavo prof. A. Staškevičiūtės klasėje, ji porą metų dirbo Kauno muzikiniame teatre, o paskui pradėjo dainuoti Lietuvos valstybiniame akademiniam operos ir baletu teatre. Čia I. Jasiūnaite balsas skamba iki šiol, čia ji sukūrė apie penkiasdešimt vaidmenų.

— Vilniuje, Lietuvos Mokslų Akademijos centrinėje bibliotekoje, atidaryta Didžiosios Britanijos leidyklos "Pergamon Press" mokslinės techninės literatūros paroda. Joje eksponuojama apie 300 leidinių, apimančių gamtos mokslus, techniką ir mediciną. Jos lankytojai turi galimybę susipažinti su audiovizualinėmis priemonėmis (besimokantiems anglų kalbos) ir kitais bendro pobūdžio leidiniais.

— Jaunimo teatre įvyko Moljero "Skapeno klastų" 300-asis spektaklis. Premjera parodyta 1969 spalio 19. Režisierius — Vytautas Čibiras, dailininkė — Viktorija Mykolaitytė.

— Lietuvos dailininkų sąjunga sudarė bendradarbiavimo sutartį su Panevėžio "Lino" gamybinio susivienijimo kolektyvu.

Ne rečiau kaip du kartus per metus dailininkai čia rengs savo naujausių darbų parodas, skaitys paskaitas apie meną, rūpinsis gamybinės aplinkos estetika. Linų gamintojai pasižadėjo savo poilsio bazėse rengti dailininkų kūrybines stovyklas, įsteigė kasmetines premijas.

— Šiomet lapkričio 23 sukanka 100 metų, kai gimė įžymus muzikinės kultūros atstovas, vienas iš lietuvių operos meno pradininkų, liaudies artistas Kipras Petrauskas. Šiai sukakčiai pažymėti sudaryta organizacinė komisija, kuriai vadovauja Lietuvos teatro draugijos prezidento pirmininkas, Lietuvos akademinio operos baletu teatro direktorius ir meno vadovas, liaudies artistas V. Noreika. Į komisiją įeina žymūs respublikos kultūros veikėjai, meno meistrai, kūrybinių organizacijų, kultūros įstaigų vadovai. Numatyta, kad šią datą pažymės respublikos teatrai, Valstybinė konservatorija, Filharmonija, taip pat leidyklos, spauda, radijas ir televizija, kinas, kultūros namai, bibliotekos, kitos kultūros įstaigos.

— Sportinių mėgėjų filmų festivalis įvyko Rygoje. Lietuvai jame atstovavo du vilniečių filmai — V. Vitkausko "Velomobilis", E. Lapinsko ir V. Gaižalo "Harmonizuota dramaturgi-

ja". Abu filmai užėmė trečiąsias vietas.

— 1985 m. Sovietų Sąjungos premijom yra keturi lietuviai kandidatai — skulptorius A. Ambrazinaitis, dail. K. Morkūnas, architektai G. Baravykas ir V. Vielius, sukūrę paminklinį ansamblį IX-jame Kauno forte. Juos premijom pasiūlė Lietuvos dailininkų sąjunga.

S.L.K.

palaimintojo garbinimas. Šaltiniai byloja, kad Mykolas turėjęs vizijas, pasižymėjęs pranašavimo dovana, gydydavęs ligonius malda.

Ir Lietuvoje sklaidė jo garsą
Lietuvoje palaimintojo garsą sklaidė du broliai — vaivada Martynas (prieš 1621 m.) ir žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis (apie 1536 - 1609).

Lietuviai 1907 Vatikane buvo iškęlę klausimą, kad Vyskupas Merkelis Giedraitis ir tėvas Andrius Rudamina (jėzuitas, misijonierius Kinijoje) būtų pašelbtai šventaisiais. Giedraičiuose yra gimęs ir vėlesnis žemaičių vyskupas Juozapas Arnulfas Giedraitis (1754 - 1838) — lietuviškojo žemaičių sąjūdžio dalyvis.

Lietuvos bažnyčiose
Vaivada Martynas Giedraitis pastatydino Videniškiuose bažnyčią ir "baltųjų augstinių" vienuolyną. Čia įrengė palaimintojo Mykolo koplyčią su jo paveikslu.

Giedraičių miestelio bažnyčioje taip pat yra altorius su palaimintojo paveikslu. Jame pavaizduotas jaunuolis Mykolas, dar neįstojęs į vienuolyną. (Prieš keliolika metų altorius ir paveikslas restauruoti a.a. Zigmo Komaro rūpesčiu). Vienuolio Mykolo paveikslu buvo papuošta ir Tverėčiaus bažnyčia. Tverėčiuje vienuolius, regulinius kanauninkus arba "baltuosius augstinius", apgyvendino 1662 Feliksas Pacas.

Regulinių kanauninkų išplitimas mūsų krašte siejasi su palaimintojo Mykolo kultu. Jie vedė platų švietimo darbą Vilniuje (Užupyje), Medininkuose, Smalvoje, Kvetkuose, Suvainiškyje, Salake, Jušintuose, Kurkiuose, Panemunėje, Papilyje. Be to, Mikailiškėse, Marose, Miuruose BTSR ir kitur. Lenkijoje buvo penki vienuolynai: Krokuvą, Bogoriją, Pilicą, Tengobozas ir Limanovas.

Kultas mūsų laikais

Mūsų dienomis palaimintojo kultas egzistuoja, kaip ir anksčiau, Šv. Morkaus bažnyčioje. Netrukus buvo parašyta jo biografija, kuri neišliko.

Antrąją biografiją parašė Krokuvos universiteto profesorius Jonas Točiantietis 1544 m.

Nuo XVI a. vidurio Mykolas laikomas palaimintuoju. Ypač jo kultas sustiprėjo XVII a. pradžioje, kai Krokuvos vyskupijai vadovavo lietuvis kardinolas Jurgis Radvila. Palaimintojo palaikai 1624 buvo perkelti į sarkofagą Šv. Morkaus bažnyčios didžiojo altoriaus evangelijos pusėje. Virš sarkofago pakabintas palaimintojo paveikslas, kurio apačioje nupiešti Mykolo bendraamžiai, Krokuvos šventieji ir palaimintieji. Paveiksle taip pat pavaizduota 11 Mykolo užtarimų įvykusių stebuklų. Apie patirtas malones ir stebuklus liudija gausūs votai. Maldos į palaimintąjį su vyskupo aprokata buvo išleistos atskiru leidiniu 1759.

Parašyta apie 20 veikalų

Apie M. Giedraitį yra parašyta apie 20 veikalų. Pats svarbiausias jų — tai kun. A. G. Dyllo 1981 Krokovoje apginta daktarinė disertacija "Pal. M. Giedraitis, gyvenimas ir kultas" — 500 puslapių veikalas. Iš senųjų lietuvių autorių paminėtina Visvainis Butkevičius ir jo knyga "Dieviškoji kryžiaus papuošalas — Giedraičių Rožė" (Krokuvą, 1682). Iš knygos puslapių dvelkia meilė gimtajam kraštui, iškeliama palaimintojo sielos grožis. Autorius geris, kad iš gelėtų pievų ir miškų šalies į karalystės sostinę atvykęs jaunuolis atsivežė aukštą kultūrą ir sielos giedrumą.

Tegul taps tradicija lietuviams artėti prie kilniųjų savo tautiečių sielos lobių.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito pataipose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, pokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vieta — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmd., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

**Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.**

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Savaitės įvykiai

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Nežiūrint prieš kurį laiką sovietų vykdyto didelio puolimo prieš Afganistano partizanų Panjsher slėny, partizanų puolimai tame slėny vėl padažnėjo. Partizanų užimtam Afganistano armijos Puzhghur atsparos postui išvaduoti pasiūstas Afganistano armijos 400 vyrų dalinys buvo likviduotas kautynėse ar dėl perbėgimo pas partizanus.

Sovietų armijos sunkvežimis smūgė iš užpakalio į sovietų armijos karo pratimus stebėjusį JAV karinės misijos Rytų Vokietijos automobilį ir sužeidė juo važiuosį misijos viršininką plk. Roland Lajoie.

1983 sovietinėje Ukrainoje prie Stebnik esančių skystų atmatų rezervuaro sienom sugriuvus, 180 mil. kubinių pėdų atmatų užliejo į Dniestrą tekančias upes, teikusias pietvakarinei Ukrainai geriamąjį vandenį ir jas užteršė. Per apklausinėjimus stengtasi kaltininkais pripažinti natūralią žemės slinkį, bet teismas su ta pažiūra nesutiko ir kaltininkus nubaudė kalėjimo bausmėm nuo 2,5 iki 5 m.

1979 m. Kinijos valdovas Deng Xiaoping, siekdamas sumoderinti Kiniją, prie Shenzhen esančiam 327 kv. km. plote įsteigė specialią ekonominę zoną, kur užsienio firmos buvo paskatintos investuoti į viešbučių, daugiaaukščių butų, žaidimų parkų ir fabriky statybą. Pigus darbas ir 600 mil. investuoto kapitalo mieguistą miestą greitai atgaivino, bet kartų atnešė ir korupciją, prostituciją, narkotikų prekybą. Prostitutės ir narkotikų pirkliai buvo sugaudyti ir išvežti į "perauklėjimo per darbą" stovyklas, o visa zona buvo aptverta 80 km. ilgumo tvora, kad už tvoros esą spekuliantai nesimaišytų su zonoj gyvenančiais kapitalistais.

Išgarsino vienuoliją

Mykolas plačiausiai išgarsino regulinių kanauninkų vienuoliją, nors neturėjo kitų ten šventų vienuolių. "Bažnytinė enciklopedija" jį vadina "brangiausiu tos vienuolijos perlu".

Vienuolyno dvasinį klimatą gaivino pamokslininkas pranciškonas Jonas Kapestranas (vėliau paskelbtas šventuoju). Pastarojo mintys pasiekdavo jaunimo protus ir uždegdavo širdis. M. Giedraitis lankydavosi pas mokslu šventumu pasižymėjusius Krokuvos vyrus. Jo bičiuliai — Jonas Kantietis (šventasis), Izaijas Boneris (palaimintasis), Simonas iš Lipnicos (palaimintasis), Stanislovas Kazimierčikas (palaimintasis), Sventoslavas Tylusis.

Susitikdavo su šv. Kazimieru

Dvasiškai subtilios asmenybės ypatingu būdu jaučia šventų žmonių artumą. Mykolui tokia asmenybė buvo kitas lietuvis — Kazimieras Jogailaitis, su kuriuo susitikdavo.

Maldingasis karalaitis šv. Kazimieras tuo metu jau buvo laikomas kilmingų jaunuolių vadu. Jis dažnai būdavo Krokovoje ir savo išsilavinimu bei kilniu gyvenimu buvo žinomas sostinės vienuolynų intelektualams.

Abu subrendo Vakarų kultūros įtakoje

Karalaitis Kazimieras ir kunigaikštis M. Giedraitis — dvi asmenybės ant vidurinių ir senųjų amžių ribos. Abu jaunystėje savo sielai stiprybės sėmėsi iš Lietuvos papročių. Jų intelektualus subrendo Krokuvos didmiesčio įtakoje, aiškioje Vakarų kultūros įtakoje. Abu turėjo gerą mokslinį pasirengimą, kuris buvo prieinamas tiek vienuolyne, tiek Jogailos universitete, tiek karaliaus dvare. Abu praktikavo at-

gailą ir pasninkus, gyveno skaisčių, asketišką gyvenimą. Abu šie kilmingi lietuviai reprezentavo Lietuvą.

Jų skirtumai

Kaip asmenybės jie turi ir ryškų skirtumą. Mykolas atstovauja viduramžiškajam vienuolinio šventumo tipui, mistinis gyvenimo būdas, gilinimasis į Dievą ir savo sielos paslaptis, nusišalinus nuo pasaulio įvykių.

Trejetu dešimčių metų jaunesnis Kazimieras — karalaitis su humanitariniu renesanso amžiaus išsilavinimu. Jis visoje Europoje žinomas sosto įpėdinis, jis dalyvauja valstybės valdyme, ir jo rankose daugybės žmonių likimas.

Šios dvi asketiškos asmenybės, viena kitą papildydamos, mūsų akims atkuria šventumo vaizdą.

Mykolo Giedraičio garsas

M. Giedraitis mirė 1485 gegužės 4 ir buvo palaidotas Krokovoje, Šv. Morkaus bažnyčioje. Netrukus buvo parašyta jo biografija, kuri neišliko.

Antrąją biografiją parašė Krokuvos universiteto profesorius Jonas Točiantietis 1544 m.

Nuo XVI a. vidurio Mykolas laikomas palaimintuoju. Ypač jo kultas sustiprėjo XVII a. pradžioje, kai Krokuvos vyskupijai vadovavo lietuvis kardinolas Jurgis Radvila. Palaimintojo palaikai 1624 buvo perkelti į sarkofagą Šv. Morkaus bažnyčios didžiojo altoriaus evangelijos pusėje. Virš sarkofago pakabintas palaimintojo paveikslas, kurio apačioje nupiešti Mykolo bendraamžiai, Krokuvos šventieji ir palaimintieji. Paveiksle taip pat pavaizduota 11 Mykolo užtarimų įvykusių stebuklų. Apie patirtas malones ir stebuklus liudija gausūs votai. Maldos į palaimintąjį su vyskupo aprokata buvo išleistos atskiru leidiniu 1759.

Minimi stebuklai

Apie stebuklus detalčiau galima sužinoti iš XVII a. rašytų biografijų. Tai daugiausia stebuklingi išgijimai — vaikų, moterų, vyrų bei to paties vienuolyno brolių. Stebuklų parašymai liudija, kad maldininkai atvykdavo prie Mykolo karsto iš tolimų kraštų — pasveikimas keturių karių, sužeistų prie Maskvos, 1614 atgaivinimas skenduolio, išbuvusio tris dienas Dunojaus vandenyse prie Budapešto.

To meto rašytiniai šaltiniai mums padeda įsitikinti, kaip plačiai buvo pasklidęs garsas apie M. Giedraitį ir koks stiprus buvo

Respublikonų tautinių grupių tarybos konvencijoje, Washington, D.C., gegužės 18 Linas Kojelis apdovanojamas "Ethnic Man of the Year" žymeniu. Kairėje Laszlo Pasztor ir Anna Chennault — buvę pirmininkai, dešinėje Frank Stella — naujasis pirmininkas.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Tegyvuoja Lietuvos vyčiai!

Rugpjūčio 8-11 dienomis Yale universiteto patalpose New Haven, Conn., Lietuvos vyčiai renkasi į savo 72-trą metinį seimą. Seimą globoja vietinė vyčių kuopa.

Tokius seimus vyčiai rengia kasmet. Tai yra jų veiklos viena dalis. Šiemet bus jau 72-tras metinis seimas. Tai rodo, kokia organizacija ilgametė.

Anais laikais prieš I-mąjį pasaulinį karą kūrėsi gana daug įvairių lietuviškų organizacijų. Tada buvo imigracija gyva. Įvairūs buvo žmonių poreikiai. Tad jiems patenkinti ir prie naujo gyvenimo priprasti reikėjo specifinių organizacijų.

Dalis jų buvo sukurta grynai patriotiniais tikslais, nes tada visa tauta gyveno vienu tikslu — išsivaduoti iš Rusijos jungo. Imigrantai šiuo klausimu buvo labai jautrūs ir veiklūs.

Bet laikas bėgo, keitėsi gyvenimo sąlygos, blėso entuziazmas, nes atėjo žmonėms senatvė. Daugelis organizacijų pamažu išblėso, užgeso. Užgeso taip, kad kartais nežinomi nei jų vardai. Bet jos atliko savo paskirtį — jos palaikė lietuvius, būrė juos į vieną lietuvišką šeimą, padėjo apsiginti nuo svetimų pavojų.

Lietuvos vyčiai yra tikrai reta organizacija, kuri išsilaikė per tiek metų ir neišnyko. Ir jos ilgoje kelionėje buvo ir "sausų" metų, kai organizacinė veikla silpnėjo, užsidarė įsikūrusios kuopos, bet dabar — vyčiai yra viena iš gyvastingiausių ir didžiausių organizacijų.

Savo organizacijos pradžioje vyčiai telkė katalikišką jaunimą, kad jis nenutoltų nuo Dievo ir Tėvynės. Kaip tik telkė jau čia gimusį jaunimą. Organizacija neturėjo kokių didelių intelektualinių tikslų, ji troško tik palaikyti lietuvišką krikščionišką veiklą. Organizacija greitai plėtėsi, pagavo ano meto jaunimą.

Vėliau organizacija įsijungė į konkretų Lietuvos rėmimą, iš-

kojo kontaktų su lietuviškomis katalikiškomis organizacijomis Lietuvoje, savo tarpe palaikė patriotines lietuviškas nuotaikas.

Vyčių veikla ypatingai sustiprėjo prieš kokią dešimt, dvidešimt metų, maždaug po antrojo pasaulinio karo. Lietuvos likimas, jos okupacija palietė jau čia gimusius lietuviškos kilmės žmones. Ir jie stoji į organizaciją, pagyveno ir atgaivino Lietuvos vyčių veiklą.

Lietuvos vyčiai yra atlikę tikrai nuostabių darbus — milžiniškus žygius. Jie išvystė labai aktyviai informaciją ir laišku rašymą amerikiečių tarpe. Vargiai rasime kitą panašią organizaciją, kuri tiek daug dėmesio skirtų šiam laišku rašymui, Lietuvos reikalų kėlimui amerikiečių spaudoje.

Jie yra taip susiorganizavę, kad per metus praraso tūkstančius laiškų, atvirukų Lietuvos reikalui. Tai yra tikrai gyvas ir kovingas organizuotas vienetas.

Linkime Lietuvos vyčiam kuo geriau praversti savo seimą, patiem pailsėti, patirti kuo daugiau lietuviškos atmosferos. Tegu seimas paskatina naujiems darbam ir naujiems žygiams.

Linkime daugiau pažinti lietuviškąją kultūrą ir ją puoselėti, skleisti tarp kitų lietuviškos kilmės žmonių, kad ir jie pabustų ir prisijungtų prie vyčių veiklos.

Linkime kuo daugiau suburti lietuviškos kilmės žmonių į savo organizaciją ir juos įjungti į laišku rašymą, ir į kitus darbus.

Plėskite savo veiklą kuo plačiau amerikiečių tarpe ir informuokite apie Lietuvos bylą! Ieškokite Lietuvai draugų amerikiečių tarpe! Čia jūs galite tikrai daug padaryti.

Žinokite, kad jūsų veikla ir visas triūsas yra tikrai Lietuvai labai reikalingas ir naudingas.

Ukrainoje 1982 buvo suorganizuota žmogaus ir Bažnyčios teisėm ginti stebėtojų grupė. Toji grupė leidžia Katalikų Bažnyčios Kroniką. Reikia atminti, kad "Kronikos" leidėjai ir organizatoriai nėra kokie intelektualai iš Kijevo, bet eiliniai provincijos žmoneliai Užkarpatėje. Grupės organizatorius ir dvasinis vadovas yra Josip Terelia, studijavęs "gyvenimiškam universitetui", kurio jam buvo dvidešimtmetis, praleistas priverčiamųjų darbų stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse Sovietų Sąjungoj.

"Kronikos" 7 numeryje buvo atspausintas jo straipsnis intriguojančiu pavadinimu: "Ar sovietiškoji imperija išsilaikys dar 300 metų?"

Šis straipsnis, verstas iš ukrainiečių kalbos, išspausdintas Paryžiuje išeinančiam lenkų kalba žurnale "Kontakt" 1985 balandžio 4 numeryje.

Manome, kad ir mūsų skaitytojam bus pravartu sužinoti apie pavergtą, kad ir tolimesnių mūsų kaimynų, kovojančių prieš sovietus, galvoseną, apie jų pa-

Jūsų veiklą seka pavergtą Lietuvą ir Jumis didžiuojasi. Jūs irgi esate tos pavergtos tautos savo tėvų, senelių gimtos šalies, šaukliai ir kariai. Tad ir būkite stiprūs ir galingi savo veikloje!

Tegyvuoja Lietuvos vyčiai. Tegyvuoja jų 72-tras seimas!

AR SOVIETIŠKOJI IMPERIJA IŠSILAIKYS DAR 300 METŲ?

žiūras į esamą padėtį ir ko jie tikisi.

Į klausimą ar išsilaikys taip atsakoma:

Išsilaikys, jeigu tai bus naudinga užsienio kapitalistam. O sprendžiu taip todėl, nes kapitalistam naudinga turėti tokį partnerį, kokiu yra Sovietų Sąjunga, kuris negali konkuruoti su Vakarais dėl sugriuvusios ekonominės — ūkinės padėties ir nemokančios ekonomiškai, tinkamai tvarkytis. Naudinga turėti amžiną skolininką.

Duosiu pavyzdį. 1921 komunistai pardavė anglam Baku mieste žibalą ir net leido jiems turėti savo miliciją iki 1927.

Komunistai buvo pasirengę parduoti visą imperiją net ir dalimis, kad tik išsilaikytų valdžioje. Tiesa, šiuo metu jau nebėra tų komunistų, kurie turėjo įsipareigojimą svetimam kapitalui ir kuris juos pastatė valdžion... Jie nuėjo užmarštin.

Išsilaikys, jei mes, kaip tauta, tikėsime, kad toji imperija sugrius. Prie to niekad neprieis. Rusiškasis šovinizmas užaugo savyje, o didrusiškumas — ant pajautimo, kad rusai yra išrinktoji tauta, be kurios negali eg-

zistuoti jokia kita nacija neišmatuojamoji jų imperijoj. Ypačiai maskvinės imperijos gajumas remiasi žiaurumu ir niekinimu prievartaujamų tautų visai nepaisant tarptautinės politikos ir jūliai tvirtinant, kad taip būtina.

Išsilaikys, jeigu mes neišnaudosome Afganistano skandalo. Kaip to pasiekti? Nekalbėsim apie Maskvos tikslus ir uždavinius, bet pastebime, kad afganistaniškas skandalas buvo iššauktas dėl sienų artumo. Afganistano teritorijoj gyvena tautos, kurios gyvena ir sovietų okupuotose žemėse. Iš to aiškėja, kad jeigu prasidėtų partizaniniai veiksmai tose respublikose, tai rusai turės kovoti keliuose frontuose.

Mes, ukrainiečiai, negalime nuo tokių veiksmų stovėti atokiai, kai jie vedami tautų už savo išsilavinimą. Reiškia, kad turime aktyviai prisidėti prie tokių pasipriešinimų.

Europoj egzistuoja tik 4 tautos, tinkamai, bet pavieniai kovojančios prieš Maskvą. Jos jungiasi tarpusavy teritorialinėmis sienomis. Tai lenkai, lietuviai, ukrainiečiai ir slovakai. Visos keturios tautos turi bendra reli-

giją — yra katalikiškos. Šaoningai nekalbu apie provoslavivškus ukrainiečius, nes tokia Bažnyčia Ukrainoje neegzistuoja. Yra tikta maskvinė, taip vadinamoji Rusiškoji Provoslavivškoji Bažnyčia (Ruskaja Cerkiew Provoslavna).

Visa antirusiškoji veikla Ukrainoje yra surišta su katalikiškąja ukrainiečių Bažnyčia. Atskirų ir spontaniškų iškilusių grupių ar individualių išpuolių, kurie buvo rytinėje Ukrainoj, nebuvo surišti su kokia nors Bažnyčia.

Jeigu kalbame apie religiją bendrai — tai bažnytinė veikla toj teritorijoj jau seniai pasmaugta, nustojo egzistuoti ir su tuo ateityje reikia skaitytis.

Keliasdešimt katalikų kunigų dirba misijų darbą rytinėje Ukrainoj. Tai labai sunkus, pasižventėlių ir pasiaukojimo darbas nedėkingoj aplinkoj. Dėka tam darbai tautinė ideja — susipratimas rytinėse žemėse per dešimtmetį pagyvėjo. Tai rodo, kad krikščionybė įpareigoja žmones nustatytam normaliam gyvenimui.

Bet koks tautinis judėjimas yra pomsmerktas pralaimėjimui, jei jis nesiremia Bažnyčia. Tėna atkreipti dėmesį į tai, kad tie, kurie rūpinasi tautine ideologija su laiku tampa tikinčiais.

Kaip ukrainietiška ar kitokia tikiybė mažuma gali padėti saviesiems?

Apsijungus ir bendrom jėgom priešintis Kremliaus užmačiom. Šiuo metu Maskva bijo prezidento Reagano perrinkimo (rašyta prieš Amerikos rinkimus. Red.) antrajam terminui, todėl visa emigracija turi balsuoti už prez. Reaganą — tai mūsų visų interesas.

Daugiau kontaktuoti pasaulio bendriją parodant tikrąjį baisiausios pasaulio istorijoj egzistavusios imperijos veidą.

Vokiečių tauta užjaučia pavergtą Ukrainą, supranta mūsų nedalią Austrijos katalikai, o tai nepamirština niekada. Mum simpatizuoja Japonija.

1981 kalbant Maskvoje su biznio reikalais ten besilankančiu asmeniu — japonu, jis taip pasakė: jeigu Ukraina išsikovsky nepriklausomybę — tai būsime liudininkai dar vieno ekonominio stebuklo pasaulinėje rinkoj. Paklausus, kodėl pabrėžė "išsiko-

(nukelta į 4 psl.)

Prieš 10 metų buvo Darbininko 60 metų sukaktuvinis koncertas. Tada dainavo Anita Pakalniškytė, pianu palydėjo Albinas Prižgintas. Šiemet Darbininko 70 metų sukaktuvinis koncertas bus spalio 6 Kultūros Židinyje. Dainuos operos solistai Algis Grigas ir Daiva Mongirdaitė. Nuotr. L. Tamošaičio

POETAS ANTANAS BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu aainele, savo giesmele
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,
Giedu senųjų žodelius..."

(Iš A. Baranauskų "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla — kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

24.—

GIESMININKAS

Motinėle mano, baltolyte mano,

Nesistielok, nesivargink, neliek ašarelių.
Nepraplusi Tamsta nei Tamstos vaikeliui.

Praeis metai prispaudimo su visom nelaimėm,
Imsiu Tamstos žodį, savo širdin desiu,
Eisiu bėgsiu per alyčias žmonėms sakinetų;

Kalbam iškalbėsiu, giesmėm išgiedosiu,
Išrašysiu gražiais žodžiais, per svietų paleisiu.

Prikelsiu senovę iš amžino miego,

Atgaivinsiu drąsius kaulus iš senelių kapo.

Atgis didžiaviriai iš milžinų veislės,

Ir žintūnai senų amžių datyrimo pilni.

Seni, drąsūs kaulai sutrins prašalninkus.
Prikelta senovė gražins kraštui laimę. Bus visur ramu kaip senovėje.

Lietuva poeto pasiūlymą atmeta:

LIETUVA

Ne, saneli mano, nebus kaip tu kalbi:

Tavo žodžiai, tavo giesmės pranyks kaip nebata.
Pražvangės be skardo, kaip žvaguliai pievoj.

Kaip viesulai prabėgs greitai, greit užges kaip žaibas.

Negrįš seni amžiai, anei amžių laimė,

Nes'kels kaulai didžiaviryių iš senelių kapo.

Kada grįžo upė mariom nutekėjus?

Lietuva prašo, kad sūnelis netroškstų sugražinti senovės, nes ir senovėje buvo maža laimės. Ir senovėje ją graužė devyngalviai. Didžiaviriai mažesnius spaudė ir laimingus jos vaikus "pamušė vergijon". Užmiršo ir Dievulį garbinti. Dievas už tai užsirūstino ir Lietuvą prispaudė. Bažnyčia tik viena žino, ką reikia daryti:

Bažnyčia tik viena turi Dievo žodį,

Ana viena tikta žino, ką mums Dievas lėmė.

Ana viena turi išmėgintą ginklą,

Ana viena tik įveikia pragaro pagaires.

Bet poeta nenurimsta. Jis ieško vis išeities, kad Lietuva būtų laiminga. Pasiūlo lietuviams mokslą:

GIESMININKAS

Lietuva, močiute, mylimoji mano,

Visi Tamstos meilės žodžiai į širdį man limpa.

Nebudinsiu niekad senobinių amžių.

Viso svieto mokslus lietuviams paduosiu,

Viso svieto raštus — knygas lietuviškan versiu.

Lietuoninkai žmonės bus visi galvočiai:

Visam svietui visuos moksluos eis kelio vedžiotų.

Mokės žemę dirbti, kaip už marių dirba:

Mažiau arę, mažiau sėję, turės daugiau duonos.

Lietuva ir tai atmeta:

LIETUVA

Ne taip, sanel, kalbi, kaip kalbėt išpuola,

Ne tą kelią išsirinki, katras laimėn veda.

Viso tikro mokslo tu neišmanysi,

Anei giesmė, anei žodžiais neišpasakysi.

Ką tau padės visi mokslai, jei blogai gyvensi:

Nors turėtum žemės plotus nemieruotus,

Tiek tik iš jos telaimėsi, kiek išdirbt galėsi.

Nors žinotum visą išminties gilumą,

Tiek tik iš jos telaimėsi, kiek doron apverssi.

Tu netrokšk, saneli, daug didelio turto,

Didi turtai ištvirkina ir padaro vaidą.

Buvo daugel sviete turtingiausių žemių,

Turtais tapo, turtais gaišo, dabar kaip nebūta.

Tu netrokšk, vaikeli, žemėj daugiau nieko,

Tiktai Dvasios, tiktai meilės, gyvenimo gero.

Keliantis ir gulant, vakarą ir rytą,

Dirbant, valgant, pasilsint tu tik meilės ieškok.

Vienai vieno prašyk daikto: meilės, tiktai meilės.

Tada vargus vargsi, bėdas bėdavosi,

Kandčias, skausmus ir nelaimės iškentėsi linksmas.

Visi prispaudimai bus prieš tau kaip dulkė,

Tu negausi meilės nei moksle nei sviete,

Tik Bažnyčioj iš altoriaus ir dvasiškam darbe.

Dabar abu klaupkim prie Dievulio kojų.

Visa širdžia šventos meilės nuo Dievo prašykim.

Tegul šventas kraujas iš Jo šono švento

Meilės ugnies kibirkštėlėm mūsų širdin krinta.

Kad mus Dvasia šventa dabar aplankytų,

Kad mums duotų savo mokslą per kunigo lapas.

O kaip keliu šituo aplankys tau Dievas,

Tu žinosi, ką sakyti prieš Lietuvos vaikus.

Taip rašė jaunas poetas, paveiktas teologinių studijų, paveiktas ir Karolinos Praniauskaitės gilaus religingumo. Viskas suvedama į Dievą ir didžiąją meilę.

Beje, čia pacituota poema yra labai sutrumpinta. Daug kas praleista, palikta tik pagrindiniai idėjų motyvai.

☆

Kaip minėjome, "Pasikalbėjimą giesmininko su Lietuva" Baranauskas parašė jaunas, 24 metų. Jaunuolį dažnai stumia vidinis nerimas, dinamizmas. Jis linkęs griauti ir per naują statyti, atmeti senas formas. Baranauskas čia kalba konservatyviai, labai giliai įžvelgdamas į savo problemą, ieškodamas būdų kaip išgelbėti Lietuvą. Kaip matėme, jis viską suveda į religiją:

Tegul šventas kraujas iš Jo švento šono

Meilės ugnies kibirkštėlėm mūsų širdin krinta.

Lietuvos laimės, arba Lietuvos kelio klausimas vėliau iškilo visu aštrumu, kai lietuvių inteligentija ideologiškai išsiškyrė. Maironis savo dramoje "Kame išganymas" irgi tą klausimą paliečia ir atsako panašiai, kaip Baranauskas. Tiek Baranausko, tiek Maironio pažiūros buvo kritikuojamos pozityviniai ir ligeriai nusiteikusių inteligentijos.

Palietė ir Adomas Jakštas, 1907 rašydamas įžangą į "Pasikalbėjimą" laidą. Jakštas jau pabrėžė, kad Baranausko mintis "Vienai vieno prašyk daikto — meilės, tiktai meilės" yra teisingiausia ir plačiausia socialinė programa.

(Bus daugiau)

Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų koplyčioj jubiliejinės mišios. Priekyje sukaktuviniškai koncelebrantais iš k.: Tėv. Juvenalis Liauba, Tėv. Leonardas Andriekus, vysk. Paulius Baltakis, Tėv. Jurgis Gailiūsis, Tėv. Petras Baniūnas.

Bostono tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos ir Gintaro Ivaškų, šoka Kennebunkporto Lietuvių dienos programoje. Nuotr. iš "Village Gazette"

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Lietuvių pranciškonų sodyboje Kennebunkport, Maine, liepos 7 vyko iškilminga šventė. Keturi kunigai šventė savo 50 metų vienuolinio gyvenimo ir 45 metų kunigystės sukaktį. Tai tėvas Jurgis Gailiūsis — vienuolyno viršininkas Kennebunkporte, tėvas Leonardas Andriekus — vienuolyno viršininkas Brooklyne ir Aidų žurnalo redaktorius, tėvas Petras Baniūnas — laikraščio Darbininkas administratorius ir tėvas Juvenalis Liauba — lietuvių parapijos klebonas Hamiltone, Kanadoje.

Sventė pradėta mišiomis, kurias aukėjo vysk. Paulius Baltakis. Jis ir gražų pamokslą pasakė. Prie altoriaus dalyvavo 20 kunigų. Be to, atvyko iš Romos Šv. Tėvo Jono Pauliaus II atstovas kardinolas Mario Luigi Ciappi. Per mišias gražiai giedojo Šv. Kazimiero parapijos iš Brocktono choras, vedama Vytauto Rastonio.

Po mišių vyko tradicinė gegužinė. Pirmiausia visi suvažiavo pasivaizduoti skaniais ir sočiais pietumis. Po pietų vyko loterijos, meninė programa ir pabend-

ravimas. Buvo suvažiavę ir iš labai tolimų vietovių, kaip Californijos, Kanados ir kitur. Tai gera proga susitikti ir seniai nematytus pažįstamus. Meninė programoje Bostono Tautinių Šokių Sambūris, vadovaujamas Gedimino Ivaškos, gamtos prieglobstyje gyvai ir gražiai su pakilia nuotaika pašoko eilę tautinių šokių. Dalyvavo dvi grupės — aukštesniųjų mokyklų ir mažieji. Be to, 4 metų Rūta Veitaitė puikiai padainavo Du Gaideliai. Jiem visiem publika nepasigailėjo katučių.

Visi renkasi salėn. Čia jau susirikiavęs Brocktono choras. Savo programos dalį jie pradeda giesme Lietuviais esame mes gimę, po to — Oi toli, toli, Tu ser-

kia nesutikimo ženklą. Red.)

Toliau kalbėtojas palietė Lenkijos klausimą. ...Wojtyla (popiežius) po karo pastatė 10 tūkstančių bažnyčių, o prieš karą Lenkijoje jų buvo tik 7 tūkstančiai. Lenkija ruošiasi karui su SSSR...

Tuo pačiu metu lektorius pabrėžė, kad lenkai draudė ir priešinosi ukrainiečių tautiniam judėjimui, o dabar rusai atnešė jiems kultūrą... Paskui patetiškai sušuko: "Vyriausybė jus prisimena. Esate pirminė darbininkų vora, kurios darbai vertinami. Tegul priešai negalvoja, kad jiems pavyks suskaldyti visuomenę. Svarstome klausimą, kad laikotarpis, praleistas atliekant bausmę, būtų užskaitytas į darbo stažą. Neklauskite disidentų!"

Apie nacionalistus nebuvo pasakyta nei žodžio, nors buvo žinoma, kad jų yra keliosdešimt.

Kodėl gi tili verbuotojai staiga prisiminė, kad "zekai" yra žmonės? Afganistane blogai, lydi nesėkmė. Mėgina verbuoti nusiminusius vaikus konclageriuose, o kartu nori patikrinti nuotakas tarp "zekų" — kalinių tarpe.

AR SOVIETIŠKOJI IMPERIJA IŠSILAIKYS DAR 300 METŲ?

(atkelta iš 3 psl.)

vos", o gal Sovietų Sąjunga pati mums padovanos laisvę, kaip yra pasiūlyę anglai ir kitos valstybės su savo kolonijomis? Atsakymas skambėjo: Niekados! Rusus reikia pastatyti prieš įvykusį faktą, bet net ir tuomet gausite tai ko jiems nereikia. Pasakykite, ką praktiškai ukrainiečiai išsikovojo atidavę geriausias pajėgas pacifistiniam judėjimui? Arba ką davė Maskva jums už jūsų prašymus? Atsakymas — nieko!

Kovojuose su didžiąja Kinija, o dabar drauguojame. Kodėl neieškote bičiulių Rytuose? Tai gali privesti prie konkrečių rezultatų jūsų kovoje. Vakarai niekame ir niekad jums nepadės, išskyrus, gal kelis kraštus, kurie pasiūlys moralinę pagalbą ir tai ne visuomet. Faktas, kad Ukraina yra Maskvos kolonija neįaudina tų, kurie yra laisvi. Pasakykite, ką žinote apie Japoniją? O ką apie Kiniją? Ar kitus Rytų kraštus?

Atsakiau, kad praktiškai, beveik nieko. Reiškia — ką žinome tai labai mažai.

— Tad pasistenkite pažinti, paieškokit analogijos, ateityje gali prireikti.

Išlikis, jeigu neužsimanysim pagreitinti įvykių, kurie ne visuomet būna mums naudingi. Tuo keliu reikia eiti, ta kryptim dirbti ir svarbiausia neskaldyti tautos. Kuris tautą skaldo kokiu nors pretekstu — yra mūsų priešas, mirtinas priešas.

Sovietinė imperija išlikis, jeigu nesujungsime emigracijos, jei nebus sutarimo religiniu ar tautiniu reikalu. Net ir mūsų ukrainiečių katalikiškoji Bažnyčia nėra paklusnumo jos valdžiai. Tai gali privesti prie nepageidaujamo rezultato. Reikia žinoti apie tuos, kurie pasiryžo neklausyti patriarcho Josipow. Nesuprantamas toks jų elgesys. Jeigu prie to prieita, tai žmonės, kurie priešingai susijungimui bus išmesti iš tautos tarpo be jokio pasigailėjimo. Kelias tokiems Ukrainon bus amžiam uždarytas. Žmonės, kurie niekuo — kartoju, — niekuo neprisideda prie Ukrainos išlaisvinimo, o kur tik gali kenkė ir kenkia toliau, dažnai galvojame, kad jie Maskvos agentai.

Išlikis, jeigu nesijungsime su lenkų patriotais. Reikia užmiršti viską, kas mus skyrė, nes dar daugiau likę kas mus jungia.

Išlikis, jeigu neužmegsime šiltesnių ir draugiškesnių ryšių su vokiečių tauta. Nereikia pamiršti, kad daug vokiškų žemių yra Maskvos okupuotų.

Išlikis, jeigu nesijungsime su sveikom rusiškom tautos jėgom, kuriom šovinizmas ir imperializmas yra svetimas.

Išlikis, jeigu pamiršime, kad 20 milijonų ukrainiečių žuvo nuo bado ir fizinių represijų.

Dabar Ukrainoje vyksta laukinė rusifikacija. Kodėl? Spėju, kad tai provokacija. Maskva laukia spontaniško pasipriešinimo ir net pati tai ruošia, kad sulikviduoti žmogaus teisių gynimą ir visam laikui baigti nacionalinį judėjimą.

Man būnant konclageryje iš Kijevo atvyko politinis lektorius. Skaitė paskaitą tema "Vidaus priešai". Pradėjo nuo Kinijos ir patvirtino, kad karo atveju "zekus" (taip vadinami keliniai nuo žodžio "zakliučenyj") paims į frontą. Visa salė tai nušvilpė. (Švilpimas Europoj rei-

ARTĖJA VYČIŲ ŠEIMAS

Lietuvos vyčiai savo 72 seimą šaukia rugpjūčio 8 - 11, 1985 Yale universitete, Con. Šeimninkai bus 50 kuopa, kuriai vadovauja Frank Peterson. Kuopos dvasios vadas kun. Albertas Karalis.

Ketvirtadienį 12 val. seimas atidaromas su mišiomis Yale universiteto koplyčioje. Mišias aukos Kunigų Vienybės nariai. Jų seimas baigiamas šiomis mišiomis.

Pirma seimo darbo sesija bus ta pačią dieną 2 val. popiet. Jos metu praneš apie veiklą centro valdybos pirmininkė Loreta Stukienė. Penktadienį kalbės John V. Chervokas, redaktorius Madison Avenue Magazine. Jo tema — "Kaip mūsų organizacija turėtų būti pristatyta visuomenei, stengiantis pritraukti daugiau jaunimo".

Šeštadienį bus prarastos rezoliucijos ir išrinkta nauja centro valdyba.

Uždarymo mišios bus Šv. Kazimiero bažnyčioje, New Haven. Dalyvaus vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir Hartfordo arkivyskupas Whaelon. Per mišias aukščiausias organizacijos simbolis — garbės narystė bus suteikta vyskupui Baltakiui.

Tarp pramogų — ketvirtadienio vakare susipažinimo vakaras, penktadienį — kultūrinė programa. Dalyvaus Vėtos šokėjai vadovaujami Rūtos Mickūnienės ir Amber dainų grupė. Šeštadienį vakare bus banketas, per kurį garbės narystė bus suteikta Estellei Rogers iš Chicagos.

Seimo oficialus uždarymas bus sekmadienį po mišių. Jo metu Arkivyskupui Whaelon įteiks "Lietuvos Bičiulio" žymenį, įvertinant jo globą Connecticuto lietuviams.

D.B.

Savo auka paremk lietuvišką spaudą!

mukšną žaliąsias, Mergelė jaunoji, Gaideliai gieda ir baigia su Apsaugok, Aukščiausias. Katutėm nenuilstant, dar padainavo Kur giria žaliuoja.

Praeityje Amerikoje turėjom daug chorų, net ir Bostone du galingus ir stiprius. Deja, daug kas keičiasi mūsų gyvenime, tad ir chorai su tuo keitimusi nyksta. Bet Brocktono ne tik neišnyko, bet atsiranda naujų balsų. Šį kartą programos atlikime buvo apie keturiasdešimt dainininkų. Sakoma, kad esame dainininkų šalis ir mėgstame dainas. Tad linkime šiam chorui, kurio dabar dirigentu yra Vytautas Rastonis, nepavargti ir džiuginti mus ir toliau.

P. Žč.

ATEITININKŲ KONGRESO KULTŪRINIAI RENGINIAI

Jubiliejinis 75-erių metų Ateitininkų kongresas įvyks Chicagoje rugpjūčio 30 — rugsėjo 2. Kongresui ruošti buvo sudaryti įvairūs komitetai, kurie telkia lėšas, planuoja programą ir atlieka kitus parengiamuosius darbus.

Šalia įvairių posėdžių ir sąjungų konferencijų Ateitininkų kongrese planuojama turėti pramoginių bei kultūrinių renginių.

Kongreso pirmą vakarą, rugpjūčio 30, Jaunimo Centre bus susipažinimo vakaras. Vakaras prasidės talentų programa. Programoje dalyvaus menininkai ir kūrėjai iš įvairių meno šakų. Pvz., bus eilėraščių deklamavimo, dainavimo, įvairių muzikinių veikalų atlikimas. Iki šiol talentų vakaro dalyvių sąrašas maždaug toks: M. ir A. Bankaitytės (iš Clevelando), S. Kubilius (iš Romos, Italijos), V. Ruginis (iš New Yorko), M. Gražulis (iš Detroito), L. Sulatytė (iš Chicagos), V. Olšauskas (iš Chicagos apylinkių), A. Lapinskas (iš Chicagos apylinkių) ir D. Polikaitytė (iš Chicagos). Yra manoma, kad talentų vakaro programos dalyvių skaičius padidės.

Po talentų vakaro, susipažinimo vakaro metu bus šokiai, grojant "Aido" orkestrui. Tie, kurie norės pasėdėti ir pasisvečiuoti, galės nueiti į Jaunimo Centro kavinę.

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENA

Tradicinė Pensilvanijos Lietuvių Diena, šiemet jau 71-oji, įvyks rugpjūčio 18 Rocky Glen Parke, Moosic, Pa. Per 70 metų tokios išlėmės vykdavo Lake-wood Parke Barnesville, Pa. Šių metų Lietuvių Dienos pelnas skiriamas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai Romoje išlaikyti.

12 val. bus koncelebracinės mišios už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. Pagrindinis celebrantas bus Šv. Kazimiero kolegijos prorektorius kun. Algimantas Bartkus.

Meninė programa prasidės 2 val popiet. Šoks tautinių šokių grupė "Aras" iš Baltimorės. Grupė vadovauja Algimantas Vitkauskas.

Veiks įvairios parodos ir suvenyrų bei lietuviškų rankdarbių parduotuvės. Daugiau informacijų teikia rengimo komiteto sekretorė Mrs. Ann Carlitus, P.O. Ringtown, Pa. 17967. Telef. 717 889-3839.

KULTŪRINIAI RENGINIAI KENNEBUNKPORTE

Pranciškonų vasarvietėje šios vasaros sezonas prasidėjo birželio 29. Liepos 7 buvo lietuvių diena su plačia ir turininga programa. Ji aprašoma atskirai.

Liepos 27, šeštadienį, solisto Benedikto Povilavičiaus koncertas. Akomponuoja kompozitorius Jeronimas Kačinskas.

Liepos 28, sekmadienį, dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas.

Liepos 30, antradienį, solisto Antano Kėblio koncertas. Akomponuoja dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rugpjūčio 3, šeštadienį, solistės Daivos Mongirdaitės koncertas. Akomponuoja dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rugpjūčio 10 - 17 — ateitininkų sendraugių stovykla su specialia programa.

Rugpjūčio 14, trečiadienį, solistės Ginos Čapkauskienės koncertas. Akomponuoja Vytautas J. Bakšys.

Rugpjūčio 21 - rugsėjo 2 — šaulių stovykla su specialia programa.

Rugsėjo 2 — pirmadienį, vasarvietės uždarymas.

komplektus. Parodą organizuoja "Ateities" žurnalo redaktorė S. Petersonienė ir kiti parodos komiteto nariai.

Lietuvių visuomenė yra kviečiama lankyti ir dalyvauti visuose Ateitininkų kongreso kultūriniuose bei kituose renginiuose. Visi kviečiami taip pat dalyvauti iškilmingame kongreso užbaigimo bankete, kuris įvyks rugsėjo 1 Condesa del Mar salėje, Alsip, IL, ir pabendravime rugsėjo 2 po mišių 12 v. popiet Jaunimo Centre.

R. Kubiliūtė

RELIGINIŲ KASEČIŲ TALKA

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija Cleveland, Ohio, turi dvisavaitinę religinės minties lietuvių radijo programą, kuri veikia nuo 1981 metų. Jai vadovauja ilgametis Clevelando lietuvių programos "Tėvynės Garsai" vedėjas Juozas Stempuzis. Programą globoja Dievo Motinos parapija. Jos turinį sudaro: kun. Gedimino Kijausko pamokslai (sakomi Dievo Motinos parapijoje, Clevelande), giesmės, dainos, poezija, skaitiniai. Programos ilgis: 30 min.

Vysk. Pauliaus Baltakio pakviesta, Dievo Motinos parapija

NAUJAS FILOSOFIJOS DAKTARAS

Vytautas Kazimieras Veršelis gavo filosofijos daktaro laipsnį anatomijos departamente New York University, Stony Brook, N.Y.

Jis mokėsi Šv. Mykolo pradžios mokykloje, Brooklyne. Kartu lankė ir baigė Maironio šeštadienį mokyklą. Aukščiausią mokyklą baigė Kings Park, L.I., tėvams išsikėlus ten gyventi.

1979 įsigijo bakalauro laipsnį iš bio-chemijos New York University, Stony Brook, L.I. Gavęs stipendiją, tęsė studijas anatomijos mokslų skyriuje, ruošdamasis doktoratui Stony Brook, L.I.

Disertaciją parašė tema "Conductance and Permeability of Gap Functional Membranes", kurią sėkmingai apgynė.

Jaunasis daktaras tuoj gavo darbą Albert Einstein Medicinos kolegijoje, neurologijos skyriuje, Bronx, N.Y.

1984 laimėjo Tautinio Sveikatos Instituto premiją — National Research Service Award. 1985 laimėjo premiją iš Grass Foundation at MBL — Marine Biological Society — Woods Hole, Mass.

Dr. Vytautas K. Veršelis

Dr. V. Veršelis buvo New Yorko Tauro tunto skautas, šoko tautinių šokių grupėje.

Linkime jam sėkmės moksliniame darbe.

JLP

STIPRINKIME LIETUVIŲ FONDA

Kaip gera žinoti, kad, reikalui esant, turime kur kreiptis ir kad turime kur savo rankas ištiesti. Žinoma, ne visi prašantieji yra patenkinti, ne visų kepurės yra sklidinai pripildomos. Pelno skirstymo komisijos darbas yra nepavydėtinais sunkus ir greito pagerėjimo nesimato. Nėra tendencijos, kad prašančiųjų skaičius mažėtų, taip pat nėra duomenų, kad fondas didesniais šuoliais augtų. Mažėjant infliacijai ir krentant bankų nušimčiams, yra pavojus, kad ateinančiais metais pelno skirstymo komisijos darbas gali dar labiau pasunkėti.

Fondas auga pastoviai, bet augimo tempas nėra toks, kad ne-tolimoje atityje visus prašančius būtų galima patenkinti. Per šių metų pirmuosius 5 mėnesius įstojo 62 nauji nariai, įnašai padidėjo 60,000 dol. ir pasiekė 3,162,000 dol. Gaila, mes, lietuviai, neturime daug milijonierių, o ir esamieji nėra labai dosnūs.

LF ir toliau auga daugiausia viduriniojos klasės dosnumo dėka. Šiuo metu LF narių yra daugiau kaip 5500. Jau iš šio fakto matome, kad fondas nėra milijonierių ar turuolių institucija. Ir šiuo atžvilgiu LF nedaug skiriasi nuo kitų lietuviškų organizacijų, būtent savo veiklą remia pensininkų karta.

LF kol kas į savo eiles ne-ugeba patraukti žymesnio skaičiaus jaunųjų profesionalų. Dabartinis LF tarybos pirmininkas Povilas Kilius yra jau jaunesnės kartos žmogus, reikėtų laukti, kad į LF veiklą jis pritrauktų daugiau savo kartos žmonių. Šiuo klausimu jis yra panašiai išsireiškęs: "Penkis milijonus dolerių galima pasiekti per ateinančius trejus metus, jei pajūdes manoji ir jaunesnės kartos, o esamieji nariai padidins turimus įnašus. Didelį dėmesį skiriu savajai kartai, kuri yra gerai ekonomiškai įsikūrusi, išau-ginusi ir į mokslus išleidusi sa-

vo vaikus. Atėjo laikas ir jiems jungtis prie lietuviybės išlaikymo ir savo įnašais didinti L. Fondo kapitalą" (Draugas, 1985 kovo mėn. 27 d.). Čia buvo iš-reikšti gražūs žodžiai. O kol ta jaunesnioji karta vis negali apsi-spręsti, esamieji turėtų bent kiek padidinti savo įnašus.

Visa mūsų veikla yra paremta elgetavimu ir išmaldomis. Jeigu pavyktų LF kapitalą žymiai pa-didinti, gal ir tų išmaldų mažiau reikėtų. Dabar, kai esame prie išmaldų įpratę, tai visi tiesia savo kepurės. Visuomenė net nebegali orientuotis, kas ir kam prašo. Susigalvojami keisčiausi projektai ir vis prašoma visuomenės paramos. Dažnai išmal-dautojai galvoja, kad lietuviška visuomenė yra kaip kolchozo karvė — kurią visi gali melžti. Norint tokios netvarkos išvengti, savo aukų rinkimus turime daugiau centralizuoti, tada gal daugiau žinosime, kur mūsų pinigai eina. Kai kiekvienas bando ke-purę atkišęs stovėti, tai dažnai veikla bereikalingai duplikuoja-si. Čia nepasisakau prieš mūsų pagrindinių organizacijų aukų rinkimus, bet prieš įvairius laiškų siuntinėjimus, kurie dažnai suklaidina mūsų visuomenę Duodantieji nespėja visiems at-sakyti, o kiti tik ranka numoja ir laiškus į krepšį numeta.

Yra ir gražių išimčių, žinoma, iš vyresniosios kartos pusės, kuri-os leidžia galvoti, kad užsi-brėžta 5 milijonų suma gal ir bus pasiekta. Prie tokių paskatų gali-me paminėti porą atvejų: Ieva Bylienė įnešė \$10,000, jamžin-dama savo mirusį vyrą Juozą. Akvilė Gražulienė savo mirusio vyro vardu atidarė stipendijų fondą ir jį nuolat didina. Tai vis yra šviesūs pragiedruliai, kuriuos ir kiti turėtų pasekti. Gal niekuomet nesudarysime tokio fondo, kad visus galėtume patenkinti, bet jeigu pajėgsime stipriau finansuoti "Vargo mo-kyklas", ir tai jau bus šuolis pirmyn!

J. Žygas

Dalis Lietuvių Fondo valdybos narių, dalyvavusių birželio 29 spaudos konferencijoje. Sėdi iš k.: tarybos pirm. P. Kilius, M. Remienė, valdybos pirm. dr. A. Razma, Alė Steponavičienė. Stovi: St. Baras, O. Baršketytė, K. Dočkus, A. Juodvalkis. Nuotr. Jono Tamulaičio

10 METŲ KAIP MIRĖ MUZ. VL. BALTRUŠAITIS

New Yorko lietuvių muziki-niam gyvenime žymius pėdsak-us paliko muzikas Vladas Baltrušaitis, čia buvęs Apreiški-mo parapijos vargonininku, čia įkūręs Perkūno chorą ir jam sėkmingai vadovavęs. Jau su-eina 10 metų nuo jo mirties. 1975 liepos 27 vakare jis buvo rastas negyvas savo bute Chica-goje. Tuo metu jis buvo Mar-guette Parko lietuvių parapijos vargonininkas. Jo mirties 10 metų sukaktis bus prisiminta Chicagoje liepos 28 pamaldomis Marquette Parko lietuvių bažny-čioje, o rudenį jo žmona, dr. Ele-na Baltrušaitienė, išleidsia plokštelę, į kurią bus surinkta įvairių Vl. Baltrušaičio įdainavi-mų. Bus arijos iš operų, dua-tai, bažnytinė muzika, mišparai su Bridgeporto chorą.

-o-

Velionis buvo gimęs 1912 lie-pos 14 Žindaičių kaime, Jur-barko valsčiuje. Mokėsi Jurbar-ko gimnazijoje ir Kauno konser-vatorijoje. Baigė dainavimo ir chorvedybos klases. Jis ir pasi-reiškė kaip solistas ir dirigentas.

Kaip solistas dainavo Kauno ir Vilniaus operose, sukūrė gra-žius Rigoletto, Figaro, Traviato-

savo žodyje apgailestavo, kad netenkama aktyvių veikėjų. Lore-ta parodydavo daug energijos ir sugebėjimų ypač kaukių ba-lius organizuojant.

Programai vadovavusi P. Ažuolienė įteikė išvykstantiems "kaimynų" dovaną. Rengėjai dar įteikė A. Tamošaičio menišką albumą "Easter Eggs".

Savo mintis dar pareiškė gi-minaičiai Jonas Vainius, Petras Vainius ir Kazys Vainius, o taip pat Loretos bičiulė Marytė Šalinskienė.

Sugiedojus "Ilgiausių metų" ir pakėlus šampano taures, visi-em jautriai padėjo Loreta Vainienė.

Kostas Norvila dar šiek tiek palietė ir praeitį, prisimindamas a.a. Antaną Vainių, išvykstančio Petro tėvelį, tragiškai žuvusį prieš 16 metų.

Jauki popietė baigta su pro-gamos vedėjos P. Ažuolienės padėka visiem pobūvio daly-viam.

LIETUVOJE MIRĖ A. BAČAUSKAITĖ

Kaip praneša iš okupuotos Lietuvos, ten birželio 29 mirė tremtinė Agnietė (Agnieška) Ba-čauskaitė, sulaukusi 82 metus amžiaus. Palaidota liepos 2 Bai-siogalos parapijos kapinėse tėvų kape. Šeimoje ir artimųjų buvo vadinama "motinėle".

Bolševikam sušaudžius du brolius, ji liko su našle ir dviem tremtyje esančiais, kuriuos augino, rengė, maitino ir išleido į mokslą. Gal dėl to ir gavo motinėlės vardą.

je Germono, Fauste Valentino vaidmenius. Jis buvo ne tik ge-ras solistas, bet ir labai geras aktorius.

Vokietijoje dalyvavo lietuvių operos pastatyme, dainavo Figaro "Sevilijos kirpėjo" operoje. Chicagoje buvo lietuvių operos pradininkas. Su lietuvių chorą Vytis pastatė Rigoletto 1957 ir Faustą 1958.

Kaip dirigentas jis irgi pla-čiai pasireiškė. Lietuvoje vado-vavo jėzuitų bažnyčios ir studen-tų ateitininkų choram. Tiubin-gene, Vokietijoje, lietuvių chorui ir vyrų balsų oktetui, 1951-1953 St. Šimkaus vardo chorui Los Angeles. 1953-58 Chicagoje buvo Šv. Jurgio parapijos vargo-nininkas ir vadovavo chorui, 1957-1958 Chicagoje pastatė dvi operas ir taip davė prad-žią lietuviškai operai.

Brooklyne Apreiški-mo parapijos bažnyčioje vargonininkavo 1958-1966. Čia 1963 suorgan-izavo Perkūno chorą ir jam sėk-mingai vadovavo. 1967 išsikėlė į Chicago ir vargoninkavo Mar-

Muz. Vladas Baltrušaitis

quette Parko lietuvių bažnyčioje. Dirbdamas su choralais, rūpinosi pakelti muzikinę kultūrą. Jo su-rengti choro koncertai pasižy-mėjo aukštu lygiu ir muzikine kultūra. (p.j.)

MIRĖ RAŠYTOJAS VINCAS RAMONAS

Chicagoje liepos 8, širdies priepuolio ištiktas, savo bute mirė rašytojas Vincas Ramonas. Palaidotas liepos 13 Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Liko brolis Kostas Clevelande ir mirusio brolio dr. Vlado žmona ir vaikai.

-o-

Velionis buvo gimęs 1905 sau-sio 14 Trakiškių kaime, Kvietišio valsčiuje, Marijampolės apskrityje. 1924 baigė Rygiškį Jono gimnaziją Marijampolėje, 1924-28 Kauno universitete studijavo lietuvių ir vokiečių kal-bas ir pedagogiką, nuo 1926 pradėjo mokytojauti marijonų gimnazijoje Marijampolėje. Ten sėkmingai dirbo iki 1938 metų, paskui mokytojavo mokytojų se-minarijoje, Marijampolės mer-gaičių gimnazijoje.

1944 metų vasarą pasitraukė iš Lietuvos, gyveno Uchtėje, paskui Felbache, prie Stuttgarto, 1948 išvyko į Australiją, o 1950 persikėlė į Ameriką. Gyveno Chicagoje ir dirbo geležinkelio stotyje, iš kur išėjo į pensiją.

Iš šešių Bačauskų šeimos narių liko tik vienas Kazimieras Bačauskas, kuris gyvena čia Woodhavene.

Velionės Agnietės 30 dienų mirties prisiminimui yra užpra-šytos mišios: pranciškonų vienuolyno koplyčioje liepos 29, pirmadienį, 9 v. ryte, Putnamo seserų vienuolyno koplyčioje ir Apreiški-mo parapijos bažny-čioje.

Prašome velionę prisiminti maldose.

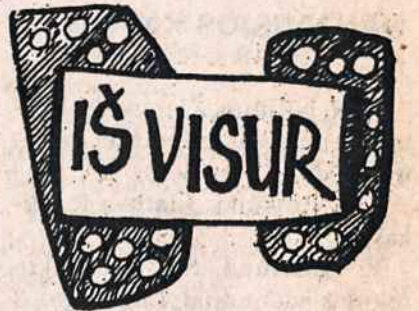

Rašytojas Vincas Ramonas

Vincas Ramonas (anksčiau va-dinosi Ramanuskas) pasižymė-jo kaip brandus ir savitas rašyto-jas. 1934 išleido novelių rinkinį "Dailininkas Rauga". Rinkiny atkreipė dėmesį savo kondensuotumu, savo stiliumi ir minties gilumu. Rinkinio kai kuri-os novelės yra išverstos į latvių, suomių ir švedų kalbas. 1942 parašė romaną "Dulkės raudonam saulėleidyje". Romanas buvo išspausdintas 1943 metais "Ateities" dienraščio atkarpoje. Romano perredaguotas leidimas išspausdintas 1951 Chicagoje.

1947 parašė romaną "Kryžiai". Spaudoje dėl šio romano kilo nemažos diskusijos. Romano iš-leistos trys laidos. Išverstas į latvių ir anglų kalbas. Pyspa-kų rinkinys "Miglotas rytas" iš-leistas 1960 metais Chicagoje.

Vincas Ramonas buvo didelis lietuvių dailiosios prozos meis-teris.

— Kun. Augustinas Rubikas po sunkios ligos mirė liepos 22 Memmingene, V. Vokietijoje, kur per paskutinius 16 metų aptar-navo vietos lietuvius. Velionis buvo gimęs 1915 rugpjūčio 19, kunigu įšventintas 1942 gegužės 10. Teologiniais straipsniais bendradarbiavo Aiduose ir kitoje katalikiškoje spaudoje.

— Kun. Jonas Plankis birže-lio 5 tyliai atšventė kunigystės 50 metų sukaktį. Įšventintas Kaune, ilgą laiką dirbo Betyga-loje. Amerikoje dirbo įvairiose parapijose, kurį laiką Nekalto Prasiđėjimo lietuvių parapijoje Brighton Parke, Chicagoje.

— Kun. Teofilis Palis, Pitts-burgo, Oaklando vyskupijoje, Californijoje, klebonas, liepos 28 mini savo kunigystės 40 metų sukaktį. Jubilatas yra gi-męs 1919 lapkričio 10. Teolo-giją studijavo Vilkaviškio kuni-gų seminarijoje, kur ir baigė stu-dijas. Pastoracinį darbą daugelį metų dirba Californijoje.

— Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė Dainavoje prasi-deda rugpjūčio 4, sekmadienį, 4 val. popiet mišiomis, kurias aukos vysk. P. Baltakis ir stu-dijų savaitės kapelionas prel. P. Celiesius. Po to bus vysk. P. Baltakio paskaita "Kova dėl jaunimo" ir pašnekesys su vys-kupu.

— Baltų Laisvės dienos pa-skelbimą prisiminė "The New York Times", "The Los Angeles Times" ir tą žinią per savo žinių tinklą perdavė UPI žinių agentūra.

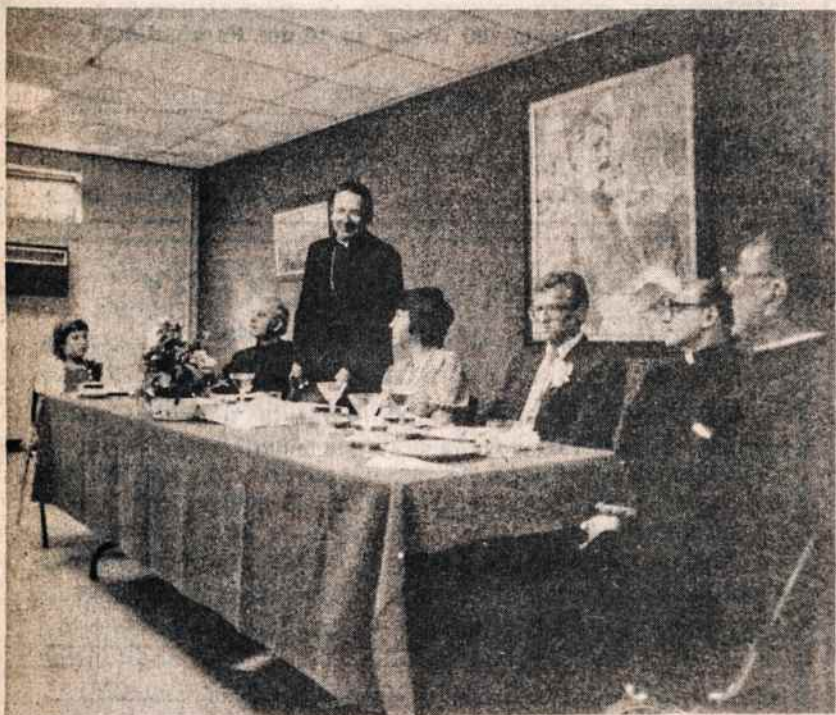
— Kanados Lietuvių Fondo taryba gegužės 15 valdybos pir-mininku išrinko J. Stepatį, vice-pirm. dr. A. Pacevičiumi, išd. E. Bersėną, sekr. K. Lukošį, nariu V. Pacevičiumi. Tarybos pir-mininku išrinktas H. Lapas, sekr. L. Girinis - Norvaiša.

— Hamiltono lietuvių choras "Aidas" birželio 8 paminėjo savo veiklos 15 metų sukaktį. Ta proga padainavo iš Clevelando atvykęs vyrų vienetas "Uzdai-nuokim", vadovaujamas A Bielskaus. Taip pat programą at-liko "Aidas", vadovaujamas muz. J. Govėdo, o solo padaina-vo V. Verikaitis. Po koncerto šokiam grojo "Aido" orkestras.

— "Aras", Toronto lietuvių vyrų choras, vadovaujamas sol. V. Verikaičio, liepos 28 - rugp-jūčio 2 koncertuos D. Britani-joj.

— Koncertai Kennebunkporte. Rugpjūčio 15 lietuvių pranciš-konų sodyboje Kennebunkporte, Me., įvyks Ginos Čapkauskienės koncertas. Jai akomponuos pianistas V. Bakšys. Tai jau tradicija tapęs Ateitininkų savaitės koncertas. Šios savaitės kultū-rinėje programoje numatytas taip pat prof. Jeronimo Kačinsko vadovaujamas instrumentalistų koncertas. Pastarasis bus pa-čią pirmąją šios savaitės dieną — šeštadienį, rugpjūčio 10, 8 v.v. Atvažiuokime smagiai paatosto-gauti vaisingoje pranciškonų so-dyboje ir pasidžiaugti šiais puikiais koncertais bei kita kultū-rine programa. Kamariniai už-sakomi adresu: Guesthouse, Franciscan Monastery, Kenne-bunkport, Me. 04046. Tel. 207 967-2011.

— Nauji Darbininko skaityto-jai: M. Kuhlman, St. Peters-burg Beach, Fla., L. Jurgėla, St. Petersburg Beach, Fla., J. Kirtiklis, St. Petersburg Beach, Fla., K. Kleiva, So. Pasadena, Fla. Užsakę kitiem: kun. A. Ber-tašius, Paterson, N.J. — A. Karch, Pompton Plains, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam už-sakytajam. Naujiems skaityto-jams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. At-naujinant — visiem 15 dol. me-tam.

Vainių išleistuvėse Kultūros Židiny. Iš k.: dukra Aldutė, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kalba vysk. Paulius Baltakis, OFM, Loreta ir Petras Vainiai, kun. dr. Antanas Paškus, kun. Jonas Pakalniškis.

VAINIŲ IŠLEISTUVĖS

Jaunosios kartos veikėjai Pet-ras ir Loreta Vainiai liepos mėn. pradžioje išvyko apsigyventi į Philadelphia. New Yorko ateitin-kininkai birželio 30, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinio kavinėje jiems surengė išleistu-ves.

Išskaitant ir pačių Vainių sei-mos narius, susirinko arti 80 asmenų. Tai rodo, kad Petras ir Loreta buvo ir tebėra populiarūs ir mylimi New Yorko lietuvių tarpe.

Popietė pradėjo Kostas Nor-vila. Tėv. Leonardas Andriekus, Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas, sukalbė-ję pritaikytą maldą. Popietės programai vadovauti pakviesta vyriausia išleistuvių iniciatorė P. Ažuolienė.

Pasistiprinus gausiomis ir skoin-gai paruoštomis vaišėmis, vedėja pradėjo atsiveikininimų seriją su išvykstančiųjų sūnaus Antanuko laišku iš vasaros sto-

vyklos. P. Ažuolienė pasveikino salėje esančius Paulius ir Pet-rus vardinį proga. Taip pat pa-sveikino Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, kunigystės 45 metų sukakties proga.

Sveikino P. Ažuolas.

Ateitininkų studentų vardu sveikino Algis Lukoševičius ir įteikė Loretai ką tik išleistus ateitininkų marškinukus.

Kun. Jonas Pakalniškis savo žodyje priminė Loretos pirmuo-sius žingsnius New Yorke.

Ilgiau ar trumpiau kalbėjo kun. dr. Antanas Paškus, Tėv. Antanas Prakapas, OFM, Juo-zas Giedraitis.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, su dėkingumu priminė Loretos veiklumą ir gabumus, kai ji su-organizavo vaišes tūkstantinei svečių miniai per vyskupo kon-sekracijos iškilmes Kennebunk-porte pereiną rudenį.

J. Rygelis, New Yorko ir New Jersey ateitininkų pirmininkas,

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. N. Niliūno, Žiemos teologija. Premijtuotas eilėraščių rinkinys. 8 dol.

A.V. Rinkūno, Lietuva ir Vlikas, 10 dol.

V. Gidžiūno, Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje, 8 dol.

J. Sako, Kun. J. Vailokaitis. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Volerto, Jaučio ragai. Romanas, 8 dol.

A. Baranausko, Piliakalnio šešėliai, 8 dol.

J. Daumanto, Partizanai. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Ališo, Anapus marių. Poezijos rinktinė. Kietais viršeliais. 7 dol.

Vl. Kulboko, A. Tulys, 4 dol.

J. Kraliausko, Ažuolai piliakalnyje. 9 istorinių romanų gelmenys ir problemos, 8 dol.

M. Krupavičiaus, Visuomeniniai klausimai. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Č. Butkienės, Molinis arkliukas ir kiti apsakymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Alanto, Gelmių balsai. Premijtuotas novelės. Kietais viršeliais. 10 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kad liktum tu gyva. Chicago Lietuvos operos choro įdainuota ir išleista plokštelė. Su persiuntimu 16 dol.

Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatytė. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Du gaideliai — 18 lietuviškų dainų vaikam. Muzikinė palyda Andriaus Čerškiaus ir Pauliaus Vyto. Išleista Kanadoje. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigalūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinų: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Įrašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Įrašyta 10 lietuviškų pasakų vaikam. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atninsi? Dainuoja solistė Dana Stankaitytė, akomponuojant muz. Alvydū Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkaskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govėdū, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alvydū Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos lietuviškos muzikos plokštelės bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomiais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol. Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Visi tomiai gausiai iliustruoti ir įrišti kietais viršeliais. Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštai leidžiami atskirais tomiais, spausdinama gerama popieriuje, įrišti kietais viršeliais. I, II, III ir IV tomas kainuoja po 15 dol. V. tomas — 16 dol. Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną tomą. Gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Gyvenkime taip, kad ateities kartos mūsų nekaltintų, jog nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

Ištaigoj

Viršininkas stebi, kaip sekretorė knebinėjasi prie rašomosios mašinelės.

— Tiesiog netikiu, — pagaliau sako jis, — kad jūs nemokate net juostelės įdėti.

— Na, ir kas čia tokio! — patraukio pečiais sekretorė. — Gal jūs manote, jog Rubinsteinas mokėjo suderinti savo pianiną?

Po minėjimo

— Bet kam tos paskaitos, kalbos ir sveikinimai? Ar neužtenka šokių, dainų ir sumuštinių?

— Ir man taip rodo. Sveikinimai gali būti daug trumpesni: — Sveiks! — Į sveikatą! ..

Priežastis

Susitinka du Amerikos gangsteriai.

— Ką tu veiksi sekmadienį?
— Eisiu į kalėjimą.
— Ką? Ar vėl įklimpai?
— Ne. Noriu šventės praleisti šeimos rately.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": suaugusiems (man's size) S (34 - 36), M (36 - 40), L (42 - 44), XL (46 - 48). Kaina su persiuntimu tik 8 dol. Gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.

Kl. Jūra, Kauburėliai, 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebuklas. Įrišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose. 5 dol.

L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera progą įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūriniai "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likę labai ribotas skaičius. Gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Restorane

— Kodėl tu toks linksmas? Kas nutiko? — paklausė bulgaras išeinantį iš restorano.

— Valgiau, gėriau ir nieko nesumokėjau.

— Kaip tai?

— Papasakojau padavėjai anekdotą, ir ji tiek kvatojo, jog užmiršo paimti pinigų.

Tai išgirdęs draugas nuėjo į restoraną, užsisakė vakarienę ir pradėjo pasakoti padavėjai anekdotus. Pasakojto taip juokingai, kad padavėja vos nesprogo iš juoko. Kai pagaliau ji nurimo, tarė:

— Prašom duoti man gražos!

Atsiprašė

St. Petersburg paplūdimy per toli nubridusi poniutė ėmė skęsti ir pagalbos šaukti. Vienas draugelis vasarotojas poniutę ištempė į krantą. Ji paprašė išgelbėtojo vardo, pavardės ir adreso. Grižusi namo, liepė savo vyrui nuvažiuoti ir jos vardu išgelbėtoju padėkoti. Vyras padarė, kaip buvo įsakta.

— Buvai pas jį? — paklausė žmona, vyrui grįžus.

— Buvau.

— Na, ir ką jis atsakė?

— Jis mane atsiprašė ...

Nesusipratimas

— Kodėl nesustojai, kai švilpiau? — šaukia policininkas automobiliu važiuojančiai merginai.

— Todėl, kad tamsta be reikalo laiką gaišti. Aš esu jau susižadėjusi.

Lupimo vaistas

Du seniai sėdėjo prieš krautuve, svarstydami, ar lupimas buvo geras vaistas vaiko drausmei.

— Ne, nebuvo, — tarė vienas. — Tik vieną kartą per gyvenimą lupu mane, ir už tai, kad tiesą sakiau.

Kiek pamąstęs, antrasis atsiliepė:

— Na, žinai, tas tai tikrai tave bus pagydęs.

Reikia pasirodyti

Vieną rytą į miestą automobiliu važiuojo vyras su žmona. Oras buvo karštas, o mašinos langai uždaryti.

— Brangute, būk gera, praverk langą.

— Na, čia dabar! Ar nori, kad pro šalį važiuojantieji pamanytu, jog mes neturim vidų oro vėsintuvo?

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Priešai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į tolį. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridemas už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsisakant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminama.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŪS ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

B. C. Šulskis (red.), We Lithuanians. Omahos lietuvių istorija. Gausu žinių apie Lietuvą, lietuvių ir anglų kalbomis. Gausiai iliustruota. Yra ir labai gražių spalvotų paveikslų. Didelio formato. Įrišta. 45 dol.

P. C. Rice, Ph.D., Amber, The Golden Gem of the Ages. Gausiai iliustruota, įrišta. 29 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian Easter Eggs. Iliustruota, įrišta. 25 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian National Costume. Iliustruota, įrišta. 25 dol.

R. Scarr, Mano žodynas. Spalvotas, iliustruotas, įrištas. Žodžiai lietuviškai ir angliškai. 12 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol.

Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.

Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėje LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

Pranešant adresą pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

NAUJAUSIOS KASSETĖS

Du gaideliai. Vaikučiam 9 dainelės. 10 dol.

Ir vėl žydi gėlės. J. Nakutavičiaus lengvo žanro šokių dainos. 15 dol.

Gaunami Darbininko administracijoje.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kad liktum tu gyva. Plokštelę įdainavo ir išleido Chicago Lietuvos operos. Turinys: Lietuvos himnas, Lietuviams esame mes gimę, De profundis, už jūrelių, Augo kieme kleveklis, Už jūrų, už kalnų, Krivio arija ir choras, Raudotojų choras, Ant marių, Saulė motina pakilo. Su persiuntimu 16 dol. Gaunami Darbininko administracijoje.

Pranciškoniškai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aldai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenueruojit?

PLOKŠTELĖS VAIKAMS

"Pasakos" ir "Du gaideliai" — su persiuntimu po 11 dol. "Du gaideliai" galima gauti ir kasetės formoje — su persiuntimu 10 dol. Gaunami Darbininko administracijoje.

LIETUVIŠKOS KASSETĖS

Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su dainomis — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių, 10-12 dainų kiekvienoje): Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliu, Vilniui, Mūsų kaime gegužinė, Šventieji vakarai, Balti balandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.

Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime I, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 15 dol.

Komp. J. Stankūno kūriniai, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 20 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol. Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktyvas: 40 milijonų dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarlos santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarių santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%

Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 8.5%, pagal sumą ir terminą. IRA indėlių palūkanos nuo 10% iki 11% pagal terminą.

KIEKVIENA TAŪPOMOJI SAŠKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

SUVENYRAI IR KNYGOS ŠV. KAZIMIERO TEMA

Darbininko administracijos galima įsigyti įvairių atvirukų bei paveikslukų su šv. Kazimieru po 25 ar 50 centų.

Prof. Simo Sužiedėlio populiariai aprašytas šv. Kazimiero gyvenimas — tik 3 dol.

Prof. Zenono Ivinskio parašyta šv. Kazimiero biografija — tik 2 dol.

Laureato Jurgio Gliaudos romanas iš šv. Kazimiero gyvenimo "Kovo Ketvirtoji" — tik 6 dol.

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties medalis — tik 10 dol.

Visa tai gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakant keletą dalykelių pašto išlaidom pridėdamas 1 dol.

New Yorko ramovėnų 35 metų veiklos sukaktis bus paminėta rugsėjo 8 Apreiškimo parapijos salėje. Drauge bus paminėta ir Tautos šventė. Minėjime dainuos Harmonijos kvartetas. Kaip žinome, New Yorko ramovėnai pastoviai leidžia Kario žurnalą.

Dr. Saulius Cibas išvyko į New Yorką

Dr. Saulius Cibas 1982 baigė Harvardo universitete medicinos fakultetą ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Nuo 1982 iki šių specializavosi garsioje Brigham ir Women's ligoninėje Bostone patologijos skyriuje. Dabar metam gavo Fellowship Sloan Kettering Center New Yorke. Ten dirbs ir gilins savo praktinį patologijos srityje.

Dr. Saulių Cibą tur būt visi pažįstame ir kaip gabų muziką.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by L. Dambriūnas, A. Klimas, W.R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 Cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$10.00, Cassettes — \$20.00. Postage and handling \$1.00. Available at Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

nes jis daug kur akomponuoja solistam. Be to, tikime, kad jo ryšys su Bostonu nenutrūks, nes čia gyvena jo tėveliai inž. Edmundas ir Harvardo bibliotekos skyriaus vedėja Stasė Cibai.

Linkime mielam dr. Sauliui neužmiršti mūsų ir sėkmės jo pasirinktame gyvenimo kelyje.

Birželio 30 Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje mišių metu buvo pakrikštyta fiziko-chemiko Ramūno ir dr. Mirgos Ginių dukrytė Nomedos Aleksandros vardu. Krikšto tėvais buvo dr. Kęstutis Girmius iš Vokietijos, Ramūno brolis ir Milda Landienė iš Californijos, dr. Mirgos sesuo.

Krikštinis buvo retos, nes vyko mišių metu. Krikšto tėvai ir nauja parapietė Nomedą Aleksandra, taip pat jos tėveliai Ramūnas ir Mirga ėjo prie altoriaus. Mišias aukojo ir naują parapietę pakrikštijo kleb. kun. Albertas Kontautas prie altoriaus. Ten visi ir priėmė komuniją. Tai buvo labai įspūdingas krikštas ir daugeliui jis pasiliks gražiu prisiminimu. Ir žinoma, visų dėmesys krypo į naują parapietę No-

medą Aleksandra, kada ji taip gražiai žvalgėsi tai į kunigą, tai į altorių, tai į vitražus. Atrodė, lyg ji pati jautė tą iškilmingumą, kada ji tampa katalikų bendrijos narė.

Bažnyčioje buvo ir jos seneliai dr. Juozas ir Ona Girmiai, o taip pat eilė kitų giminių.

Tegu Aukščiausias globoja ir saugo Nomedą Aleksandra, jos tėvelius, sesutes ir kitus gimines.

Dr. Mengele ir Stalinas

Birželio 30 The Boston Sunday Globe Parodė magazine Jack Anderson parašė trijų puslapių straipsnį "Can Josep Mengele be Cought". Straipsnyje daugiausia rašoma apie Mengeles medžioklę, kaip jis buvo ieškomas, kaip ir kur slapstėsi ir t.t. Aprašoma, kad Mengele registruodavo ir parašydavo savo tyrimų davinis su kacetininkais Aushwitze. Bet kada rusai 1945 užėmė Aushwitz, jie pasigrobė ir visus Mengeles tyrimų dokumentus, o pats Mengele dingęs. Vienas įdomus dalykas yra straipsnyje. Vienas SS karininkas pasakoja apie jo diskusija su dr.

dimą mišių metu. Po pamaldų pusryčius organizavo Irena Banaitienė, Malvina Klivečkienė ir Marija Lušienė.

Pamaldose ir pusryčiuose dalyvavo per 30 žmonių, kuriuos sukviėt Vitalija Šližienė. Pusryčių metu jautrią kalbą Lietuvių Bendruomenės vardu pasakė Aleksandras Vakselis.

Nuoširdžiausiai visiem dėkoju už tokį jautrų manęs užjautimą, už pamaldų ir paminėjimo surengimą.

Tuo pačiu dėkoju visiem, kurie man daug padėjo nuo pat mano atvažiavimo į Ameriką ir kurie taip pat nuoširdžiai globojo prieš ketverius metus čia apsilankiusią mano dukrelę a.a. Staselę, ją gausiai apdovanodami ir šelpdami ją ligoje iki pat mirties.

Teatlygina visiem gerasis Viešpats. Jūsų gerumo niekad nepamiršiu.

Visiem dėkinga

L. Juočeipienė

PADEKA

1985 liepos 4, iškankinta sunkios kraujo vėžio ligos, Panevėžyje, okupuotoje Lietuvoje, mirė mano brangi dukrelė Staselė.

Prieš ketverius metus ji buvo čia atvykusi, žadėjo dar kada atvažiuoti, jei tik leidimą gaus, bet, deja, tai buvo paskutinis mūsų pasimatymas. A. a. Staselė palaidota liepos 7 Panevėžyje šalia savo senelių. Jos tėvelis mirė Sibire.

Pritrenkta tos skaudžios žinios, visai susimaišiau, bet Irenos Banaitienės iniciatyva liepos 18 buvo suorganizuotos gražios pamaldos pranciškonų koplyčioje. Po pamaldų buvo ir pabendravimas.

Mišias aukojo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, pasakydamas ir labai gražų pamokslą. Esu dėkinga Marytei Šalinskienei už giesmių prave-

Mengele. Mengele sakęs, kad Stalinas irgi daręs eksperimentus su lietuviams ir kirgizais. Lietuviai esą stiprūs ir be baimės, o kirgizai gudrūs ir be pasigailėjimo žmogui. Išvedus iš jų naują žmogų, jis labai tiktų jų sistemai. Tada ir dr. Mengele pradėjęs daryti Aushwitze eksperimentus su žmonėmis, bet pradininku tų eksperimentų esąs Stalinas.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadienais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-4 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

RENGINIAI

Rugpjūčio 11 Minkų radijo valandos gegužinė Romuvos Parke, Brocktone.

Spalio 13 Laisvės Varpo radijo valandos rudens renginys So. Bostono Liet. Pil. D-jos salėje.

Lapkričio 9 Balfo 72 skyr. tradicinė vakarienė Brocktone Sandaros salėje.

Lapkričio 16 Amerikos Liet. Piliečių draugijos salėje So. Bostone rengiamas "Antrojo kaimo" iš Chicagos pasirodymas. Rengėjai — Lietuviškos Skautybės Fondo valdyba.

Lapkričio 24 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

"Amber Holidays" MEMBER

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE

Liepos 17	— 1514.00
Liepos 31	— 1465.00
Rugpjūčio 6	— 1698.00
Rugsėjo 3	— 1679.00
Rugsėjo 18	— 1212.00
Rugsėjo 23	— 1173.00
Spalio 1	— 1279.00
Gruodžio 26	— 1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free) iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

A.A.

PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, advokatę dr. Mariją Šveikauskienę, jos šeimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vytautas ir Albina Tomkai

A.A.

PROF. PRANUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, jo žmonai dr. Marijai ir sūnums Leopoldui su šeima ir Gediminui reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Antanas ir Aniceta Januškos

PADEKA

Šių metų gegužės 23 mirė buvęs Lietuvos Šaulių Sąjungos aviacijos įsteigėjas, tarptautinis lakūnas, mūsų mylimas vyras ir tėvelis

A.A.

JULIUS KUMPIKEVIČIUS - KUMPIKAS

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Pakalniškiui už aukotas iškilmingas mišias Apreiškimo bažnyčioje, už ten pasakytus jautrius, paguodžiančius žodžius jį atsiveikinant ir už palydėjimą velionio į Fresh Pond koplyčią.

Reiškiamo didelę padėką Pranciškonų vienuolyno viršininkui Tėvui dr. L. Andriekui už atkalbėtą ražančių per atsiveikininimą ir už koncelebravimą iškilmingų mišių su klebonu kun. Pakalniškiu ir Tėvu B. Ramanausku, OFM. Dėkojame solistui M. Razgaičiui ir vargonininkui V. Raliui už menišką atlikimą giesmių ir vargonų muzikos. Dėkojame klebonui kun. Pakalniškiui už aplankymą velionio ligoninėj.

Mūsų nuoširdi padėka Simo Kudirkos Šaulių kuopos vadui K. Mikliui ir šauliui A. Samušliui už pasakytas per atsiveikininimą gražiai velionį apibūdinančias kalbas.

Labai dėkojame šauliams V. Butkiui, K. Bačauskui, A. Sakalui ir A. Jankauskui už garbės sargybą su kuopos vėliava per atsiveikininimą ir per iškilmingas mišias.

Ypatinga padėka Gudų-Snyder šeimai už užuojautą, atlankymą ligoninėj ir visokią pagalbą tokioj sunkioj mums valandoj. Dėkojame architektui Antanui Varnui už prisiminimą savo jaunystės dienų draugo, Vytautui Vebeliūnui, Marijai ir Vitaliui Žukauskams, Sutkų ir Butų šeimoms, Gerimantui Penkui už video fotografavimą, Romui Keziui už gražų pranešimą per Laisvės Žiburio radijo programą, ir Tėvui Vytautui Balčiūnui už jautrų atminimą ir maldas.

Nuoširdi padėka visiems giminėms, draugams, šauliams ir pažįstamiems kurie dalyvavo atsiveikininime, bažnyčioje per mišias ir palydėjo velionį į Fresh Pond koplyčią.

Dėkojame už vainikus, gėles, už nepaprastai didelį skaičių užprašytų mišių, egzekvijų ir gregorinių, įvairiose bažnyčiose ir Pranciškonų vienuolyne.

Taip pat dėkojame už aukas Tautos Fondui, Kultūros Židiniui ir Darbininkui.

Didelė padėka už užuojautas paskelbtas laikrašty, per Laisvės Žiburio radijo programą, taip pat ir už visas jautrias užuojautas, pareikštas asmeniškai, per telegramas, laiškus, vietinius ir tolimus: iš Lietuvos, Prancūzijos, Meksikos, Floridos, Kansas, Michigan, N. Carolina, Bostono, Chicagos, Los Angeles, Putnam, San Francisco, Seattle, Washingtono ir kitur.

Dėkojame Marytei Šalinskienei už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Giliam liudesy likusios žmona ir duklė

A.A.

PROF. DR. PRANUI A. ŠVEIKAUSKUI

staiga mirus, jo žmonai advokatei dr. Marijai Šveikauskienei, mūsų mielai teisei patarėjai, sūnums Gediminui, Leopoldui ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Tautos Fondo Floridos Atstovybės ir skyrių darbuotojai

St. Petersburg, Fla.

Mielam Bičiuliui

A.A.

PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, didžiojo skausmo valandoje reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai dr. Marijai, sūnums Gediminui ir Leopoldui, anūkams ir artimiesiems.

Sperauskų šeima

A.A.

DR. PRANUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, skausmo prislėgtą žmoną Mariją, sūnus Gediminą ir Leopoldą su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė ir Antanas Reventai

A.A.

AGNIETEI BAČAUSKAITEI

okupuotoje Lietuvoje mirus, jos broliui Kazimierui Bačauskui reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Marija ir Vacys Butkiai
Marija Karečkienė

A.A.

JULIUI KUMPIKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai Izabelei ir dukrai dr. Giedrei.

Juozas ir Janina Maurukai
Jauinis ir Dalia Gilvydžiai
Romas ir Dana Sakalai

Lietuvos Bajoro Ainiui - Vilniečiui

A.A.

PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, advokatei dr. Marijai Šveikauskienei, sūnums Gediminui ir Leopoldui gilią užuojautą reiškia

Irena ir Bronius Galiniai

A.A.

PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, advokatę dr. Mariją Šveikauskienę, jos šeimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Rymantė ir Ervilis Janulaičiai
Dalia ir dr. Mindaugas Pautientai
Emilija ir Romualdas Bielkevičiai

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Pranciškonų spaustuvė baigė atostogas ir liepos 22 pradėjo normalų darbą. Spaustuvė pakeičia savo rinkimo mašinas. Kompiuterinei sistemai tobulėjant, spaustuvė jau trečią kartą keičia savo rinkimo mašinas. Dabar yra nupirkto naujos ir modernios mašinos. Jos jau atvežtos į spaustuvę ir sumontuotos. Dabar pradėdama supažindinti su jų veikla, kaip jos dirba, kaip surenka ir ką galima padaryti. Naujos mašinos pagreitina visus spaudos darbus.

Pranciškonų provincijos posėdžiai vyko šios savaitės pirmomis dienomis Kennebunkporte, Maine, ten esančiame vienuolyne. Iš New Yorko buvo išvažiavę Tėv. Pranciškus Giedgaidas, Tėv. Leonardas Andriekus, Tėv. Antanas Prackapas.

Dr. Kęstučio ir Elenos Valiūnų nauja ir ištaiginga rezidencija, 37 Kenwood Road, Southampton, N.Y. 11968, buvo pašventinta liepos 20, šeštadienio popietė. Šventinimo apeigas atliko vysk. Paulius Baltakis, OFM. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis. Svečiai, kurių buvo sukiesta per šimtinę, šeiminiškai sugiedojo Ilgiausių metų. Svečiai buvo pavaišinti gausiomis ir skoningomis vaišėmis bei šampanu.

William Smiddy, pasaulinio garso pianistas, pažįstamas ir girdėtas Kultūros Židinio salėje jau ke nartą liepos 13, šeštadienį, 8 val. vak. koncertavo Bostone su Bostono Pops simfoniniu orkestru, švenčiančiu 100 metų sukaktį. Charles River Parke atvirame ore dalyvavo 20,000 klausytojų. Su simfoniniu orkestru, kuriam dirigavo Harry Dickson, W. Smiddy atliko piano solo Gershvino kūrinuose "Rhapsody in Blue" ir "Concerto in F. Major". W. Smiddy skambins solo ir akomponuos operos solistam Algijui Grigui ir Daivai Mongirdaitei Darbininko sukaktuviniame koncerte spalio 6 Kultūros Židinyje.

Aprėškimo parapijos metinis piknikas šiemet bus rugpjūčio 5 Plattdeutsche Parke, įprastinėje vietoje. Pikniko programą atliks jaunimas. Šokiam gros brolių Kezių orkestras.

Kun. Viktoro Dabužio kunigystės 50 metų sukaktis gražiai paminėta liepos 21 Patersone Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Minėjimo aprašymas bus spausdinamas vėliau.

Government Homes from \$1.00. (U repair). Also delinquent tax property. Call 1 - 805-687-6000 Ext. GH-4505 for information.

APREIŠKIMO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

ĮVYKSTA RUGPJŪČIO 4, SEKMADIENĮ, 1985 PLATTDEUTSCHE PARKE 1132 HEMPSTEAD TPKE, FRANKLIN SQUARE, LONG ISLAND, N.Y.

1 val. — parko atidarymas
2:15 val. — vėlavų pakėlimas, himnai
5 val. — šokiai, grojant BROLIŲ KEZIŲ orkestrui
7 val. — laimėjimai

Įėjimo auka — 3 dol., studentam — 2 dol. Vaikai leidžiami nemokamai.

Specialiai kviečiamas jaunimas

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

PARAPIJOS KLEBONAS, KUNIGAI IR TARYBA

Lietuvių Moterų Federacijos New Jersey klubo narės buvo susirinkusios birželio 9 Bronės Zapasnikienės namuose, So. Orange, N.J. Dalyvavo ir Dangolė Didžbalienė, kuri šiais metais yra Lietuvių Bendruomenės Newarko apylinkės pirmininkė. D. Didžbalienę pakvietė NJ Klubu pirmininkė Aldona Pintsch su tikslu pasidalinti mintimis kaip būtų galima kartu su Bendruomene surengti vieną ar kitą renginį, bendromis jėgomis dalyvauti amerikiečių parodose ir, įvairiomis progomis pasitaikius, kelti Lietuvos reikalus. Keliomis organizacijomis susibūrus, būtų geresnės galimybės daugiau ir įspūdingiau ką nors suruošti arba pasireikšti amerikietiškoje visuomenėje. Nuoširdžiai padiskutuoti įvairūs bendro darbo būdai ir pasidalinta nuomonėmis. Klubo narės atsisveikino su ilgamete klubo nare Rozalija Ambroziejene, kuri išsikelia į Baltimorę, MD, netoli savo staus. Visos palinkėjo jai geros kloties įsikurti naujoje apylinkėje. Šiais metais šeimyninė gegužinė įvyks rugsėjo mėnesyje.

Rimas ir Roma Česoniai, iki šiol gyvenę Ramsey, N.J., išsikelia nuo liepos 31 d. nuolatiniams apsigyvenimui į Atlantą, Georgia. Rimas Česonis dirba General Electric bendrovėje. Ta proga NJ apylinkės draugai susirinko pas Juozą ir Aldoną Rygelius su jais atsisveikinti ir palinkėti jiems daug laimės naujoje gyvenvietėje. R. ir R. Česonių naujas adresas: 27 - 23 Chimney Springs Dr., Marietta, Georgia, 30062.

Marytės Sandanavičiūtės ir Robert L. Newsom dukra Sigitos Marijos vardais buvo pakrikštyta birželio 15 Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, Calif. Krikšto tėvai buvo Anthony Merlino ir Irena Merlino.

T. Jasaitis iš Great Neck, N.Y., apmokėdamas prenumeratą, atsiuntė 40 dol. spaudai ir už prenumeratą. Dėkojame.

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Rugpjūčio 3, šeštadienį, privatus pobūvis.

Rugsėjo 8, sekmadienį, privatus pobūvis.

Rugsėjo 15, sekmadienį, Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjunga mini jaunimo metus.

Rugsėjo 21, šeštadienį, Kario žurnalo 30 metų minėjimas. Rengia karių Ramovė.

Rugsėjo 27, penktadienį, privatus pobūvis.

Jaunieji su tėvais. Iš k.: Vytautas ir Irena Alksniniai, Lina ir Saulius Anužiai, Elena ir Česlovas Anužiai. Nuotr. Donato Sulaičio

Kun. Leonas Klimas, gyvenęs Shirley, N.Y., birželio 11 paminėjo savo kunigystės 52 metų sukaktį. Jam šventimus suteikė kankinys arkivyskupas M. Reinys Vilkaviškyje.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas per savo pirmininkę dr. Mariją Žukauskienę paskyrė 50 dol. Darbininko spaudos reikalams. Darbininko administracija dėkoja.

Gerimantas Penikas a. a. Juliaus Kumpiko atminimui aukoja 25 dol. Tautos Fondui. Tautos Fondas dėkoja.

Dr. Giedrės Kumpikaitės bendradarbė Carl Donna paaukoto Lietuvių Kultūros Fondui tam tikrą sumą pinigų a. a. Juliu Kumpikui atminti.

Už a. a. Aliciją Rugytę, birželio 20 Chicagoje mirusią įžymią pedagogę, aktyvią visuomenininkę "Zanavykijos" monografijos ir kitų leidinių redaktorę ir faktinį jų leidėją, liepos 27, šeštadienį, 9 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne bus aukojamos mišios. Jos vienminčiai ar ją pažinę prašomi prisiminti ją savo maldose.

Algirdas M. Budreckis parašė ir išleido anglų kalba knyga apie Lietuvos istoriją "An Introduction to the History of Lithuania". Knyga apima Lietuvos istorijos įvykius tarp 1200 ir 1940 metų. 129 puslapiai, minkšti viršeliai. Kaina 5 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

Dr. Marija Žukauskienė neseniai dalyvavo kolektyvinėje parodoje Hartforde, Conn., dabar liepos 28 dalyvaus Putname seselių rengiamoje Lietuvių dienoje Putname, kur surengs savo darbų parodą.

Rugsėjo 28, šeštadienį, privatus pobūvis.

Spalio 6, sekmadienį, Darbininko laikraščio 70 metų sukaktis.

Spalio 12, šeštadienį, Kultūros Židinio narių metinis susirinkimas.

Spalio 19, šeštadienį, Apreiškimo parapijos koncertas.

Lapkričio 2 d. šeštadienį, Laisvės Žiburio radijo rudens koncertas.

Lapkričio 16, šeštadienį, Perkūno choro koncertas.

Lapkričio 23, šeštadienį, penktadienio bingo darbuotojų susirinkimas.

Guodžio 7 - 9 — Lietuvių Tautodailės Instituto paroda.

Guodžio 14 — skautų kūčios.

Guodžio 22 — Maironio mokyklos Kalėdų eglutė.

Užsakant Kultūros Židinio sales, būtina užpildyti ir pasirašyti užsakymo lapą ir pridėti atitinkamą užstatą — 50 dol. už didžiąją salę ir 25 dol. už mažąją salę. Visa tai reikia įteikti administracijai. Telefoniniai užsakymai galioja tik septynias dienas. Per tą laiką negavus užstato, patalpos gali būti perleistos kitiems.

Užsakant patalpas posėdžiam, susirinkimam ar repetacijom, reikia iš anksto apie tai pranešti K.Ž. administracijai.

K. Ž. Administracija

"IR SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS"

Tolland, Conn., liepos 6 susituokė Lina Alksninytė iš New Yorko ir Saulius Anužis iš Detroito. Vestuvės paliko gilų ir atmintiną įspūdį keliais požūriais. Nepaisant to, kad jos vyko visai nušalioj vietoje, į vestuves sugūžėjo apie 330 svečių, daugiausia iš New Yorko, bet buvo gausus būrys iš Detroito, Toronto, Bostono, Hartfordo, Floridos ir kt. Tiek daug svečių suvažiavo todėl, kad ir jaunieji, ir jaunųjų tėvai aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje, ir yra vadovai įvairiose organizacijose — skautuose, Lietuvių Bendruomenėj ir kitur.

Vedybines apeigas atliko vysk. P. Baltakis, OFM, asistuojant kunigam J. Pakalniškiui, V. Pikturnai ir J. Petrošui (iš Paryžiaus). Mišių metu giedojo New Yorko ir Hartfordo jungtinė vyrų grupė ir dvi sesutės Butkūnaitės iš Detroito. Dar vienas vyriškis grojo trimitu. Varganais palydėjo Vikt. Ralys iš New Yorko. Vestuvinė puota vyko ten pat parapijos salėje. Čia programai vadovavo Romas Kezys.

Apeigos bažnyčioje, vestuvinė puota ir linksmybės po to praėjo lietuviškoj nuotaijoj. Puotos pradžioje salę įbėgo pabrolių ir pamergių pulkas, jau spėję pasikeisti iš vestuvinių į tautinius drabužius. Jie — tarsi būtų tikra tautinių šokių grupė —

PRISIMINTI DARIUS IR GIRĖNAS

Liepos 20, šeštadienį, 3 val. popiet Brooklyne paminėtos Darius ir Girėno į Lietuvą skridimo 52-osios metinės. Prie jų paminklo Lituanica aikštėje susirinko apie 100 žmonių. Tarp jų kai kurie lakūnus asmeniškai pažino ir jiems skrydžio pajamas telkė. Invokaciją sukalbėjo T. Leonardas Andriekus, OFM. Programai vadovavo Jonas Valaitis. Neilgas kalbas pasakė Jokūbas Stukas, adv. G. Briedis, L. Šateikienė ir kt. Taip pat šio minėjimo iniciatorė — Bronė Spūdienė.

N. Y. Kiškis

Pabroliai ir pamerės su jaunaisiais Lina ir Saulium Anužiais šoka Rezginelę vestuvių puotoje. Nuotr. Jurgio Valaičio

LIEPOS 28 D., SEKMADIENĮ, N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNO SODYBOJE PUTNAM, CONN.,

METINIS PIKNIKAS—LIETUVIŲ DIENA

11 val. mišios, pamokslas, procesija. Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą sakys vyskupas Paulius Baltakis, OFM
12 val. pietūs, pramogos
3 val. popiet — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti Pasikvieskite ir savo draugus

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 28. Autobusas išvažiuoja sekmadienį, 6:00 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pakelyje autobusas sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kelionė asmeniui — 25 dol.; įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskiene — tel. 296 - 2244, arba Darbininko administracijoje — tel. 827 - 2351.

Kompozitorius Juozas Stankūnas išleido "Lietuvių liaudies dainų" sąsiuvinį su gaidomis. Aranžuota 12 liaudies dainų solistam su piano palyda. Kaina 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas-condominium Seminole, Fla. Butas gerame stovyje, netoli nuo bankų ir krautuvų, patogus vyresnio amžiaus žmonėms. Pirkiny labai papigintas, galima pirkti su baldais. St. Petersburg Beach prie pat jūros parduodamas namas su dviem miegamais, su baldais. Čia pat krautuvės ir bankai. Informacijai skambinti 1 813-360-3553.